

Α.Τ.Ε.Ι. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙ.Κ.Σ.Ε.Ο.

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Νέα Κοινωνικά Κινήματα: Τα Κινήματα Πόλης

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΤΡΑΒΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΑΤΖΗΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ 2019

*Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Διοίκησης
Επιχειρήσεων/Μεσολογγίου του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας δεν υποδηλώνει απαραίτητως
και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	5
ΠΕΡΙΛΗΨΗ-SUMMARY	6
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
1. Ομάδες Πίεσης.....	8
1.1 Εισαγωγή και προσέγγιση.....	8
1.2 Η κοινωνία των πολιτών.....	9
1.3 Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις.....	10
2. Νέα Κοινωνικά Κινήματα.....	14
2.1 Κοινωνία των πολιτών και Νέα Κοινωνικά Κινήματα.....	16
2.2 Φεμινισμός.....	18
2.2.1 Οι απαρχές του Φεμινισμού.....	18
2.2.2 Πρώτο κύμα του φεμινιστικού κινήματος.....	19
2.2.3 Δεύτερο κύμα του φεμινιστικού κινήματος.....	20
2.2.4 Τρίτο κύμα του φεμινιστικού κινήματος.....	21
2.2.5 Παραλλαγές Φεμινισμού επιγραμματικά.....	22
2.3 Οικολογικό κίνημα.....	25
2.3.1 Πολιτική Οικολογία.....	26
2.3.2 Βαθιά Οικολογία.....	27
2.3.3 Οικοφεμινισμός.....	28
2.3.4 Κοινωνική Οικολογία.....	29
2.3.5 Οικοαναρχισμός.....	30

2.3.6	Πρωτογονισμός.....	31
2.3.7	Οικοσοσιαλισμός.....	31
2.4	Sierra Club U.S.A.....	32
3.	Κινήματα Πόλεων.....	34
3.1	Τι είναι και πως προέκυψαν.....	34
3.2	Δικαίωμα στην πόλη.....	35
3.3	Παραδείγματα Κινημάτων Πόλεων.....	36
3.3.1	Recht auf Stadt – Το Δικαίωμα στην Πόλη (Αμβούργο).....	36
3.3.2	People’s Park.....	37
3.3.2.1	Πορεία γεγονότων προς την διαμαρτυρία (1956-1969).....	38
4.	Αγανακτισμένοι.....	42
4.1	Ρίζα εξέγερσης και οι πρώτες κινήσεις.....	42
4.2	Συνωστισμός ποικίλων κομματικών πεποιθήσεων.....	43
4.3	Ομοφωνία εναντίον του κοινοβουλευτισμού.....	44
4.4	Λίγο μετά τις πρώτες συγκεντρώσεις.....	45
4.5	Η οικονομική κρίση ως κατασταλτικός παράγοντας της ειρήνης.....	47
4.5.1	Φωτογραφικό υλικό της θερμής περιόδου των επεισοδίων με το κίνημα των Αγανακτισμένων	50
4.5.2	Κινητοποιήσεις Ιουλίου 2011.....	53
4.5.3	Κινητοποιήσεις και γεγονότα διαταραχών εν μέσω πολιτικών δρώμενων κατά την οικονομική κρίση εν γένει στην Ελλάδα.....	54
4.6	Γενικά στατιστικά στοιχεία συμμετοχής στους Αγανακτισμένους.....	56
	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	57
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	60

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Σε μια έρευνα κοινωνιολογική σαν και αυτή, είναι λογικό οι απόψεις να δίστανται διότι υπάρχει μια μεγάλη πληθώρα ιδεολόγων, φιλόσοφων και κοινωνιολόγων που λειτούργησαν σαν απαραίτητα γρανάζια για να γραφτεί η πορεία των κοινωνικών κινημάτων με αυτό τον τρόπο. Παρόλα ταύτα, οι απόψεις δεν συγχέονται αλλά παρουσιάζονται έχοντας πάντα γνώμονα την κοινωνιολογική εννοιολογική ευστάθεια. Η άποψή μου για τα κινήματα αυτά είναι πως πρέπει να υπάρχουν, αρκεί να μην γίνονται αιτία για καταστροφή της οποιασδήποτε καλά κρατούσης κοινωνικής αρετής όπως λόγου χάρη η αντικειμενική θέση του πολίτη στα υπέρ και τα κατά της κρατικής διακυβέρνησης.

Ακόμη, σε ένα μικρό χώρο όπως ένα σχολείο, δημιουργούνται και αναπτύσσονται κοινωνικές ομάδες και αυτό φαίνεται ιδιαίτερα μάλιστα όταν πολλές από αυτές αποκτούν παραβατικό χαρακτήρα και εν δυνάμει διώκονται.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κύριο Αθανάσιο Στραβοσκούφη, τον επιβλέποντα καθηγητή της εργασίας για την ανάθεση του θέματος και την βοήθειά του στην ολοκλήρωση της έρευνας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σε αυτή την εργασία καλύπτεται μια έρευνα για τα κοινωνικά κινήματα, η οποία ξεκινά κατά κόρον ημερολογιακά από τα μέσα της δεκαετίας του 1960, μέχρι και κοινωνικά κινήματα του σήμερα. Η έρευνα περιέχει και παραδείγματα κοινωνικών κινήματων, την ιστορική τους εξέλιξη και την μετέπειτα κατάληξη.

Παρουσιάζονται τα αίτια και οι λόγοι των σχηματισμών των ομάδων αυτών, όσο το δυνατόν περισσότερες λεπτομέρειες άξιες αναφοράς για την σύστασή τους αλλά και την σημαντική εκπροσώπηση των αρχηγών των κινήματων.

Έχει επίσης εκπονηθεί μια ταξινόμηση όρων και εννοιών για το κάθε θέμα ξεχωριστά για να γίνεται αντιληπτό περί τίνος πρόκειται και ποιο το κοινωνικό ή πολιτικό θέμα που αναλύεται. Στο τέλος υπάρχει η θεματική ενότητα «Συμπεράσματα» όπου και αναγράφονται προσωπικές απόψεις περί των κοινωνικών κινήματων και την λειτουργικότητά τους στο κοινωνικό γίγνεσθαι του παρελθόντος, του τώρα αλλά και την πιθανή κατάληξη του αύριο.

Λέξεις - Κλειδιά: Νέα κοινωνικά κινήματα, Πολίτης, Μη κυβερνητικές οργανώσεις, Ομάδα πίεσης, Οργάνωση.

Summary

This project covers a survey of social movements, which started to take place from the mid-1960s to today's social movements. The research also contains examples of social movements, their historical evolution and their subsequent outcome. The causes and the reasons for the formation of these groups are presented, as much as possible, reference values for their constitution, as well as the significant representation of the heads of movements.

A classification of terms and concepts has been developed for each subject separately to understand what it is and what the social or political issue is being analyzed. In the end, there is the thematic section "Conclusions" where personal opinions on social movements and their functionality in the social realm of the past, now but also the likely end of tomorrow are given.

Key words: New social movements, Citizen, Non-governmental organizations, Pressure group, Organization.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο σκοπός της εργασίας αυτής είναι να παρουσιαστεί η γέννηση των κοινωνικών κινημάτων, η εξέλιξή τους και ο τρόπος με τον οποίον λειτούργησαν στις κοινωνίες στις οποίες επεκτάθηκαν ή ακόμα και το διεθνές αντίκτυπο που είχαν κατά την εμβέλειά τους.

Η έρευνα για τα κοινωνικά κινήματα ξεκινά περίπου από την νεωτεριστική περίοδο κατά το 1960 όπου όλο και περισσότερες καινούργιες τάσεις αναδύονται σε διάφορα πολιτικά και πολιτιστικά χωρία που με την πάροδο των ετών αποδεικνύονται όχι απλά ομάδες και τάσεις αλλά μετεξέλιξη της κοινωνιολογικής υπόστασης.

Η μελέτη των κοινωνικών κινημάτων ξεκινά με εισαγωγικές πληροφορίες και ορισμούς για την κάθε κατηγορία ξεχωριστά. Στη συνέχεια μεθοδικά κλιμακώνεται στην απόδειξη του γνωστικού αντικειμένου της κοινωνιολογίας με παραδείγματα κοινωνικών κινημάτων, αστικών, διεθνών, ομάδων πίεσης και των πρόσφατα νεοιθθέντων στο κοινωνιολογικό γίγνεσθαι Αγανακτισμένων.

Εν προκειμένω, στην εργασία αυτή, στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται μια πρώτη προσέγγιση στις ομάδες πίεσης, γίνεται αναφορά στη κοινωνία των πολιτών και στις Μ.Κ.Ο. Στο δεύτερο κεφάλαιο εκπονείται παρουσίαση ιστορική και εννοιολογική των κοινωνικών κινημάτων με μερικά παραδείγματα να αναπτύσσονται εκτενέστερα όπως το οικολογικό και το φεμινιστικό κίνημα. Στο τρίτο κεφάλαιο αναπτύσσεται το θέμα των κινημάτων πόλεων, τι είναι δηλαδή, πως προέκυψαν και μερικές αξιοσημείωτες περιπτώσεις αυτών. Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζεται το κοινωνικό κίνημα των αγανακτισμένων με καταγεγραμμένα γεγονότα από αρχείο σχετικό εφημερίδας και μια σειρά της πορείας του κινήματος αυτού. Το κλείσιμο της εργασίας γίνεται με τα συμπεράσματα μέσα στα οποία αναφέρονται τα αποστάγματα αυτής της πτυχιακής εργασίας σε προσωπικό επίπεδο και ανάλυση.

Ομάδες Πίεσης

1.1 Εισαγωγή και προσέγγιση

Ο ορισμός για την ομάδα πίεσης και η παρουσίασή της έχει γίνει από πολλούς κοινωνιολόγους και διάφορους άλλους ακαδημαϊκούς μελετητές οι οποίοι προσπάθησαν να δώσουν όσο το δυνατόν πιο κατατοπιστική ερμηνεία, ο καθένας με τον δικό του τρόπο.

Η ομάδα πίεσης, είναι μια ένωση προσώπων, μια οργανωμένη κίνηση ανθρώπων η οποία ασκεί πίεση στα όργανα της εκτελεστικής αλλά και της νομοθετικής εξουσίας. Προσπαθεί μάλιστα και επιδιώκει στο έπακρον την πιο συμφέρουσα λύση για το πρόβλημα που παραθέτει, η οποία λύση και θα βοηθήσει τα μέλη της ομάδας και κατ' επέκταση το συσχετιζόμενο κοινωνικό σύνολο.

Η παραπάνω ερμηνεία αντιπροσωπεύει κατά το μεγάλο σύνολο της ορθολογικής κοινωνιολογικής προσέγγισης τον γενικό ορισμό της ομάδας πίεσης.

Στο σύγγραμμα Πολιτική Κοινωνιολογία τόμος 2, συγγραφέας του οποίου είναι ο R.G. Schwartzberg ορίζει την ομάδα πίεσης ως εξής:

«Ομάδα πίεσης είναι μια οργάνωση που δημιουργήθηκε με σκοπό την υπεράσπιση συμφερόντων και που ασκεί πίεση στις δημόσιες αρχές για να τους αποσπάσει αποφάσεις σύμφωνες με συγκεκριμένα συμφέροντα».

Η ομάδα πίεσης διακρίνεται σε διάφορες μορφές συλλογικής δράσης. Κάποιες μορφές από αυτές είναι μικρές κοινωνικές ομάδες, σύλλογοι, όμιλοι, κινήματα, Μ.Κ.Ο., διεθνείς ενώσεις σε νομικό πρόσωπο κ.ά.

Μια ομάδα πίεσης είναι συνυφασμένη με την κοινωνία των πολιτών η οποία θέλει τους πολίτες μιας οποιασδήποτε κοινωνίας να είναι ενεργοί, να μην απέχουν από τα πολιτικά και τα κοινωνικο-οικονομικά δρώμενα. Η κοινωνία των πολιτών είναι μια βαθύτερη έννοια της ύπαρξης των ίδιων των πολιτών δρώντων και κινούμενων προς το συμφέρον το κοινωνικό και όχι προς μια τυπική και άδοξη δράση του εκλέγειν ως υποχρέωση.

1.2 Η κοινωνία των πολιτών

Η κοινωνία των πολιτών είναι ένα εννοιολογικό φάσμα δράσεων και φιλοδοξιών που διακοσμεί με τον καλύτερο τρόπο τους πολίτες μιας κοινωνίας. Είναι αυτοί που θέλουν να είναι ενεργές φωνές, έντονες προσωπικότητες και όχι αδιάφοροι και περιπλανώμενοι χωρίς αξίωση συμμετοχής των όλων σχεδόν δρώντων της κοινωνίας. Επιπρόσθετα, οι πολίτες αυτοί είναι συνειδητοποιημένοι όσον αφορά την θέση τους και τον ρόλο τους οπότε είναι οι περισσότεροι άριστοι δρώντες με ακέραια γνώση της κοινωνικής πραγματικότητας.

Οι πολίτες λοιπόν δρουν και εκφράζονται μέσω των διαφόρων μορφών συλλογικής δράσης, αλλά και από τα σύγχρονα μέσα κοινωνικής εκπροσώπησης που παρέχονται από το κράτος. Μέσα κοινωνικής εκπροσώπησης είναι τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, πολιτικά συνδικάτα, συνδικαλιστικές οργανώσεις, η εκκλησία, τα κινήματα πόλεων κ.ά. Όλα αυτά αλλά και οι μορφές συλλογικής δράσης στις οποίες επεκτείνονται οι πολίτες, είναι πολύ σημαντικά στην πορεία των αιτημάτων και τα κοινωνικών διαταραχών.

Πολλές δυνατές εκδηλώσεις και έντονες διαμαρτυρίες του λαού απέναντι στο κράτος, σχεδόν πάντα διεγείρει λύσεις και ενίοτε έχει και γρήγορα αποτελέσματα, ανάλογα με την φύση του προβλήματος.

Σε μια εποχή όπως αυτή που διανύουμε τον 21^ο αιώνα η δύναμη και η ισχύς πολύ συχνά είναι με το μέρος του πολίτη. Στην κοινωνία των πολιτών οφείλεται και η ίδρυση των διαφόρων κινήματων που έχουν επεκταθεί σε κλίμακα παγκόσμια και μάλιστα έχουν παγκόσμιους οργανισμούς αλλά και νομοθετικές διατάξεις μαζί τους. Ο θεσμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αλλά και οι προσπάθειες εξωραϊσμού και ανάπτυξης όλο και περισσότερων πολιτισμικών μερίδων επιφέρουν μεγαλύτερη ασφάλεια αλλά και βοήθεια στους ανθρώπους πλέον.

Για την κοινωνία των πολιτών έχουν δοθεί αρκετές περιγραφές, εννοιολογικές και οιδεολογικές που σε αρκετά σημεία είναι δυνατές οι αλλαγές διότι ο χώρος και ο χρόνος είναι συνιστώσες που μπορούν να επηρεάσουν. Μια χαρακτηριστική περιγραφή για την κοινωνία των πολιτών είναι η εξής:

«Η κοινωνία των πολιτών είναι ο αυτοτελής χώρος μεταξύ της ιδιωτικής οικονομίας και της ατομικής σφαίρας από τη μία, και των επισήμων πολιτικών θεσμών της κοινωνίας από την άλλη, τους οποίους αναπόδραστα συμπληρώνει χωρίς να υποκαθιστά, μέσα στον οποίο (χώρο) διασφαλίζεται και το βάθος μιας συμμετοχικής και αλληλελεγχόμενης δημοκρατίας και καταξιώνεται ένα κοινωνικώς υπεύθυνο και ατομικώς ανεξάρτητο άτομο, με πλήρη συνείδηση της οικουμενικότητας των κοινών προβλημάτων, της τοπικότητας της συλλογικής δράσης και του ηθικού προορισμού του κάθε συνειδητού και ενεργού – όχι μόνο ανά τετραετία - πολίτη (Γιαννής 2002)».

Βασικές λειτουργίες της κοινωνίας των πολιτών (κατά τον Γιαννή 2002):

- I. Θέτει σε αμφισβήτηση το μονοπώλιο των πολιτικών κομμάτων και συμβάλλει στον εξωκοινοβουλευτικό έλεγχο της επίσημης πολιτικής εξουσίας.
- II. Όντας στο χώρο μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού, συμπληρώνει το κενό που τυχόν αφήνει ο δημόσιος και ο ιδιωτικός τομέας, καθώς λειτουργεί ως τρίτος τομέας οικονομίας.
- III. Ως χώρος ανάπτυξης ανθρωπίνων αξιών δημιουργεί υπευθύνους, ηθικούς και αλληλέγγυους πολίτες και διασφαλίζει τη συμμετοχή τους στα κοινά αναπτύσσοντας, παράλληλα, το αίσθημα της συλλογικότητας.
- IV. Προωθεί την ιδέα της συμμετοχικής δημοκρατίας, δημιουργώντας πολίτες που ενδιαφέρονται για το γενικό καλό και που έχουν συνειδητοποιήσει ότι εκτός από δικαιώματα, έχουν υποχρεώσεις απέναντι στο κοινωνικό σύνολο.

Έτσι λοιπόν η κοινωνία των πολιτών είναι μια σκόπιμη ενίσχυση στην δημοκρατία και στον ελεύθερο λόγο, στην ελεύθερη έκφραση της δυσαρέσκειας και στην πρόταση αλλαγών.

Είναι σημαντικό να αναλυθούν οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις στο κομμάτι αυτό γιατί η ιστορία φέρει την εμφάνισή τους λίγο νωρίτερα από τον 21^ο αιώνα και είναι η μετεξέλιξη των νέων κοινωνικών κινημάτων.

1.3 Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις

Στις αρχές του 1960, δημιουργήθηκαν τα Νέα Κοινωνικά Κινήματα τα οποία ήταν κινήματα και μορφές συλλογικής δράσης κατά το νεωτεριστικό πνεύμα που είχε ξεκινήσει να κερδίζει όλο και πιο πολλούς οπαδούς. Όλα αυτά τα Νέα Κοινωνικά Κινήματα για περίπου είκοσι χρόνια συνεχώς αυξανόντουσαν ραγδαία και με πολλές

σημειωμένες επιτυχίες. Η σύστασή τους όμως στηριζόταν μεν σε ένα ιδεολογικό πρίσμα που περιέγραφε τις θέσεις, τα παράπονα και τα αιτήματα του κινήματος, όμως δεν αποτελούσε εδραιωμένο, νομικά κατοχυρωμένο θεσμό και για αυτό οι ανάγκες αυτές οδήγησαν στη δημιουργία της πλέον αναγνωρισμένης Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης.

Ο ορισμός της Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης έχει ερμηνευθεί και από διάφορους φορείς (Παγκόσμια Τράπεζα, ΟΗΕ) και φυσικά πρόσωπα όπως κάποιοι κοινωνιολόγοι και οικονομολόγοι.

Ο γενικός ορισμός της Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης προκύπτει από την σύσταση, τον σκοπό και την προς αναγνώριση δύναμη της και είναι ο εξής:

- Μη Κυβερνητική Οργάνωση, είναι μία οργάνωση που νομικά κατοχυρωμένη αποτελεί έναν φορέα άσκησης πίεσης στην αιτία του προβλήματος για το οποίο έχει δημιουργηθεί. Η σύστασή της αποτελείται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα και δύναται να λειτουργήσει αυτοδύναμα χωρίς την κυβέρνηση, όμως μπορεί να λειτουργήσει και μερικώς εξαρτώμενη από αυτή. Ο σκοπός της Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης είναι κοινωφελής και κοινωνικά εκζητούμενος.

I. Φυσικά Πρόσωπα: Ως φυσικό πρόσωπο μπορεί να χαρακτηριστεί μόνο ο άνθρωπος. Αυτός ο όρος δίνεται από το Δίκαιο και αναφέρεται στον κάθε άνθρωπο που δύναται να εκπροσωπεί και να είναι υπεύθυνο άτομο, συνυφασμένο υποχρεώσεων και αρμοδιοτήτων. Αυτό μπορεί να συμβαίνει στο εν λόγω υποκείμενο χωρίς να εξαρτώνται οι υποχρεώσεις του από την θρησκεία, την ηλικία, το φύλο ή την εθνικότητα. Ο μοναδικός τρόπος να πάψει να ισχύει αυτή η ιδιότητα του φυσικού προσώπου είναι ο θάνατος. Σε αυτή την περίπτωση το Δίκαιο θεωρεί το πρόσωπο «μη υπάρχον» και μπορεί να κηρυχτεί άφαντος (δικαστική απόφαση κήρυξης «αφάνειας») αν για αρκετό καιρό μετά από κάποιο ναυάγιο, ή αεροπορικό δυστύχημα ή οποιοδήποτε άλλο λόγο το εν λόγω πρόσωπο δεν δώσει σημείο ζωής.

II. Νομικά πρόσωπα: Ως νομικό πρόσωπο ορίζεται η ένωση πλήθους ανεξάρτητου φυσικών προσώπων (σωματειακή μορφή) ή ενός συνόλου περιουσιακών στοιχείων (ιδρυματική μορφή) με σκοπό την εξυπηρέτηση του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου κυρίως όσον αφορά τις ανάγκες του. Το

νομικό πρόσωπο έχει νομική επιφάνεια και λειτουργεί συναρτήσει ικανότητας δικαίου, ικανότητας δικαστικής παράστασης όταν αυτό επιβάλλεται, παρουσίας, επωνυμίας, έδρας και ιθαγένειας. Στην κατηγορία των νομικών προσώπων λειτουργεί η «αρχή της αυτοτέλειας», δηλαδή η παρουσία του νομικού προσώπου στερείται συνάρτησης ή εξάρτησης από τα φυσικά πρόσωπα που το απαρτίζουν. Υπάρχουν τρεις κατηγορίες νομικών προσώπων στο Δίκαιο και είναι οι εξής:

- I. Νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου:** Σε αυτή τη κατηγορία ρυθμίζονται οι έννομες σχέσεις μεταξύ των ιδιωτών όσον αφορά την συναλλαγή με σκοπό την εξυπηρέτηση συγκεκριμένης ανάγκης. Κατ' ανάπτυξη διακρίνονται σε νομικά πρόσωπα αστικού δικαίου και νομικά πρόσωπα εμπορικού δικαίου. Τα νομικά πρόσωπα αστικού δικαίου διέπονται κατά ρύθμιση από τον Αστικό Κώδικα, τέτοια είναι σωματεία, ιδρύματα, επιτροπές εράνων και εταιρίες αστικού δικαίου με νομική προσωπικότητα. Τα νομικά πρόσωπα Εμπορικού Δικαίου εξ ορισμού είναι αυτά που λόγω της κερδοσκοπικής τους ταυτότητας, αντικατοπτρίζουν την νομική ρύθμιση της λειτουργίας τους στο Εμπορικό Δίκαιο.
- II. Νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου:** Τα νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου είναι αυτά που δημιουργούνται (με πράξη της Πολιτείας) με σκοπό να εξυπηρετήσουν δημόσιο συμφέρον και είναι ενώσεις φυσικών προσώπων αλλά και συνόλου περιουσίας. Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα (Α.Τ.Ε.Ι., Α.Ε.Ι., κ.ά.), το ίδιο το κράτος, Οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης κ.ά.
- III. Νομικά πρόσωπα μικτής φύσεως ή διφυούς χαρακτήρα:** Αυτά εξαρτώνται άμεσα από το κράτος και το πιο χαρακτηριστικό τους γνώρισμα είναι το ότι για τη σύσταση και την λειτουργία τους πρέπει να κινηθούν σύμφωνα και με το Δημόσιο αλλά και με το Ιδιωτικό Δίκαιο διότι εξαρτώνται και από τα δύο. Επίσης και αυτά ιδρύονται με πράξη του Κράτους και εξυπηρετούν σκοπό δημόσιο. Η Δ.Ε.Υ., ο Ο.Σ.Ε., η Τράπεζα της Ελλάδος, τα Ελ.Τα., η Ε.Ρ.Τ. και άλλες δημόσιες υπηρεσίες είναι τέτοια νομικά πρόσωπα μικτής φύσεως.

Οι οργανώσεις αυτές έχουν μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα και σε ένα ποσοστό τους απαρτίζονται από προσωπικό εθελοντών υπαλλήλων. Έχουν την τάση να απορρίπτουν το κυβερνητικό προσωπικό και να προσλαμβάνουν απλούς

ακαδημαϊκούς και μη πολίτες. Επίσης ένα άλλο χαρακτηριστικό τους είναι ότι μπορεί να παρέχουν θέσεις εργασίας όταν πρόκειται για κάτι που χρειάζεται όντως εργασία αμειβόμενη και όχι εθελοντική γιατί οι περιστάσεις το απαιτούν. Και σε αυτή την περίπτωση όμως λόγω του μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι εν λόγω οργανώσεις θα καλύψουν τα απαραίτητα έξοδα και αν περισσέψει στον ισολογισμό τους κάποιο ποσό τότε αυτό διατίθεται για την ανάπτυξη και την πιο ισχυρή σύσταση, σε καμία περίπτωση όμως δεν απορροφάται από κάποιο μέλος σαν κέρδος.

Ένας ορισμός που έχει δοθεί από την Παγκόσμια Τράπεζα είναι αυτός:

- Ως Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις ορίζονται ιδιωτικοί οργανισμοί που ασκούν δραστηριότητα για να απαλύνουν τον πόνο, να προωθήσουν τα συμφέροντα των φτωχών, την προστασία του περιβάλλοντος, την παροχή βασικών κοινωνικών υπηρεσιών, ή αναλαμβάνουν την ανάπτυξη της κοινότητας.

Συνεπώς είναι φανερό πως περιγράφει η Παγκόσμια Τράπεζα τις Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις μέσα από την ιδιοσυγκρασία της οικονομικής περισσότερο επιφάνειας αλλά και της κοινωνικής.

2. Νέα Κοινωνικά Κινήματα

Τα κοινωνικά κινήματα, κατά τον A. Giddens, εκφράζουν «συλλογική προσπάθεια για την προώθηση ενός κοινού συμφέροντος ή τη διασφάλιση ενός κοινού στόχου, μέσω συλλογικής δράσης που αναπτύσσεται έξω από τη σφαίρα των κατεστημένων θεσμών».

Κάπως έτσι λοιπόν οι ομαδοποιημένες κινητοποιήσεις των ανθρώπων ορίζουν κοινωνικά κινήματα που αναλόγως με τον σκοπό μπορούν να κατηγοριοποιηθούν. Μια επιτυχημένη και εμπειριστατωμένη προσπάθεια να διαχωρίσει τα κοινωνικά κινήματα έκανε ο David Aberle. Ο David Aberle κατηγοριοποιεί τα κοινωνικά κινήματα σε τέσσερις κατηγορίες:

1. Μετασχηματιστικά κινήματα: Τα μετασχηματιστικά κινήματα προσπαθούν μεγάλες αλλαγές συνήθως μεγάλης εμβέλειας και δεν περιορίζονται σε μικρά αποτελέσματα.
2. Μεταρρυθμιστικά κινήματα: Τα μεταρρυθμιστικά κινήματα απευθύνονται επίσης σε μεταρρυθμίσεις συνήθως κοινωνικές, λόγου χάρη φεμινιστικά κινήματα, μεταρρύθμιση στην αντιμετώπιση των κοινωνικών τάξεων κ.α.
3. Εναλλακτικά κινήματα: Ως Εναλλακτικό κίνημα έχει χαρακτηριστεί από σοσιαλιστές μια κινητοποίηση μαζική, συνήθως μεγάλης κοσμικής συγκέντρωσης με σκοπό να διεκδικήσουν και να αλλάξουν διάφορα κακώς κείμενα της κοινωνίας. Έτσι ενωμένοι με μια ιδεολογία, ένα σκοπό ή κοινά συμφέροντα κινούνται ακόμη και για την διάλυση κοινωνικο-πολιτικού συστήματος, οικονομικής ταυτότητας ή ακόμη μπορεί να κινηθούν ένοπλα όπως έχει δείξει η ιστορία στα κινήματα της Λατινικής Αμερικής.
4. Σωτηριολογικά κινήματα: Τα σωτηριολογικά κινήματα απευθύνονται στη προσωπική αυτοβελτίωση και την ιδεολογική κάλυψη ανθρώπων με αναζήτηση στο σωτηριακό κομμάτι. Έχει να κάνει με την θρησκεία και ομάδες ανθρώπων που αναζητούν σωτηρία και πνευματική ησυχία, λόγου χάρη παρακλάδια του χριστιανισμού, υποστηρικτές του Νοστράδαμου και των προφητειών του κ.ά.

Διάφοροι κοινωνιολόγοι έχουν προσπαθήσει να κατηγοριοποιήσουν αυτό το απύθμενο βαρέλι των κινημάτων με διακρίσεις που άλλοτε βοηθούν και άλλοτε αφήνουν κενά. Η νοοτροπία του κινήματος γενικότερα υπάρχει από τα πιο παλιά χρόνια όπου υπάρχει και η ανθρωπότητα καθώς μια μικρή ομάδα με συγκεκριμένο σκοπό μπορεί να αποτελέσει ένα μικρό κίνημα.

Η εκκίνηση των νέων κοινωνικών κινημάτων τίθεται ανάμεσα στο 1960, ίσως και λίγο νωρίτερα και το 1970. Πρόδρομος των κινημάτων αυτών θεωρείται το φοιτητικό το 1968. Όταν γίνεται αναφορά σε νέο κοινωνικό κίνημα, τότε γίνεται αναφορά σε κινήματα όπως το φοιτητικό, το οικολογικό, το φεμινιστικό, το κίνημα ειρήνης, το ομοφυλοφιλικό κ.λ.π.

Αυτές οι χρονολογίες φιλοξενούν την εμφάνιση των κινημάτων αυτών με γεωγραφική έκταση την Δυτική Ευρώπη και τις Η.Π.Α., ενώ δύο περίπου δεκαετίες αργότερα τα νέα κοινωνικά κινήματα εμφανίζονται και σε άλλες χώρες της Γης με τη διαφορά όμως να υπάρχει συνεργασία και με το κράτος και κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο.

Τα αιτήματα τους δεν στρέφονται μονάχα στα υλικά, αλλά κινούνται και προς πνευματικές και ηθικές κατακτήσεις. Μερικά αιτήματα των κινημάτων αυτών, ζήτησαν αυξήσεις σε μισθούς, καλύτερες συνθήκες διαβίωσης, άλλα όμως όπως λόγου χάρι το φεμινιστικό, ζήτησαν έως και απαίτησαν ηθική κάλυψη και προστασία στην κακοποίηση της γυναίκας που μέχρι τότε δεν ενοχλούσε τους πολλούς παρά μόνο τις πληγωμένες γυναίκες.

Αργότερα τα νέα κοινωνικά κινήματα με αρκετές κατακτήσεις τους μπόρεσαν να αποκτήσουν αυτόνομη οντότητα και ενισχυμένο πρόσωπο απέναντι στο κράτος και στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Μία κοινή προσπάθεια των νέων κοινωνικών κινημάτων ήταν να μη δοθεί σε αυτά το στίγμα του δόγματος. Ήθελαν να είναι αντιληπτή η προσπάθεια του κάθε κινήματος στην βελτίωση της ποιότητας ζωής, στη διεκδίκηση στοιχειωδών δικαιωμάτων, σε κάθε μορφής κοινωνικού παραπόνου που θα έπαιρνε μορφή κινήματος, ως κίνηση γνήσια και όχι αισχροκερδή.

Καθώς περάσανε τα χρόνια, η συνεργασία των κινημάτων με τον λαό οδήγησε σε «αποδοχή» το κράτος οπότε ξεκίνησε πλέον να συνεργάζεται με αυτά και όχι απλά να απαντά αγανακτισμένα μετά από μακροσκελής αγώνες των κινημάτων.

Σημαντικό είναι εδώ να αναφερθεί η έννοια της κοινωνίας των πολιτών, μέχρι που επεκτείνεται και ποια η ουσία της σε σχέση με τα νέα κοινωνικά κινήματα.

2.1 Κοινωνία των πολιτών

Η έννοια της κοινωνίας των πολιτών είναι η ενωμένη δράση ατόμων ή ομάδων ατόμων με κοινό σκοπό (σε κοινωνικό επίπεδο) και κατεύθυνση χωρίς να εξαρτώνται ή να υποτάσσονται της διοίκησης του κράτους.

Η κοινωνία των πολιτών εξυπηρετεί το κοινό συμφέρον και αγωνίζεται για καλύτερες συνθήκες όχι μόνο για αυτούς που απαρτίζουν την κοινωνία, αλλά και για αυτούς που θα φιλοξενηθούν σε αυτήν σε επόμενες γενιές, μιλώντας για τα παιδιά και τους ενήλικες των επόμενων χρόνων.

Στα πλαίσια της κοινωνίας των πολιτών αναπτύσσονται οι κοινωνικοί εταίροι, οι οργανώσεις και οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις. Μιλώντας για κοινωνικούς εταίρους, υποδηλώνονται οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και διάφορες ομάδες εργοδοτών και οι οργανώσεις-βάσεις είναι η νεολαία λόγω χάρη ή οικογενειακές ομάδες.

Είναι αποδεκτή από το κράτος ως οντότητα και μάλιστα είναι αναγνωρισμένη και από την Ευρωπαϊκή Ένωση και πλήρως αποδεκτή καθώς η κοινωνία των πολιτών αποτελεί την ελεύθερη φωνή των πολιτών οργανωμένη σε νόμιμα πλαίσια και εκφραζόμενη στους αρμοδίους με μεγάλη καθαρότητα αιτημάτων.

Η συλλογικότητα των νέων κοινωνικών κινήματων αποτέλεσε μια μεγάλη δύναμη στη σύσταση, την σωστή ανάπτυξη αλλά και την οργανωμένη προσπάθεια να υπερνικήσουν πολλές φορές κατεστημένα ίσως και αιώνων.

Η δημοσιότητα έδωσε αρκετό φως, έως και τα έκανε ευρέως γνωστά, καθώς τότε δεν υπήρχαν τα τεχνολογικά μέσα αιχμής που υπάρχουν σήμερα ώστε να αυτοπροβληθούν από άκρη σε άκρη της Γης μέσα σε λίγα λεπτά ή και ζωντανά.

Στην Ελληνική επικράτεια, βρίσκονται αρκετές ομάδες που απαρτίζουν την κοινωνία των πολιτών σε διάφορες πόλεις.

Έτσι στην Ελλάδα εμφανίζονται τα νέα κοινωνικά κινήματα περίπου μέχρι το 1980 όπου θα έρθουν να τα αντικαταστήσουν οι πλέον νέες μορφές συλλογικής δράσης, ανεξάρτητες και μη από το κράτος, οι Μ.Κ.Ο..

Οι Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί αποτελούν μετεξέλιξη λοιπόν των νέων κοινωνικών κινήματων. Ο Μ.Κ.Ο. είναι δημιούργημα φυσικών ή νομικών προσώπων και λειτουργεί ανεξάρτητα από την κυβέρνηση. Υπάρχει δε και η περίπτωση που χρηματοδοτείται από τη κυβέρνηση στο όλον ή σε ένα μέρος πλέον.

Γενικά η έννοια της Μ.Κ.Ο. διαφέρει από χώρα σε χώρα, ανάλογα με το κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό υπόβαθρο που υποστηρίζεται.

Το πιο ακέραιο σε μια Μ.Κ.Ο. είναι ότι αποτελεί μια οργάνωση με κοινωφελή χαρακτήρα υποστηρίζοντας την κοινωνία και λειτουργώντας χωρίς τις παρεμβάσεις και την διοίκηση του κράτους ή κάποιου φορέα του.

Μέσα στις πρώτες Μ.Κ.Ο. είναι και οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα. Μια οργάνωση μορφωμένων και μη ακτιβιστών και γιατρών σε όλες σχεδόν τις ειδικότητες που με αυτοθυσία και κοινωφελή συνείδηση γίνανε γνωστοί παγκοσμίως καθώς σε κάθε ανάγκη που τους καλούσε ήτανε παρόντες.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί το ότι αν και οι Μ.Κ.Ο. αντικατέστησαν τα νέα κοινωνικά κινήματα, η ύπαρξή τους ορίζεται σε διεθνές επίπεδο από το 1839 και έως το 1930 υπήρχαν περισσότερες από 1000 Μ.Κ.Ο.

Παρακάτω θα γίνει παρουσίαση και εκτενέστερη ανάλυση μερικών βασικών νέων κοινωνικών κινήματων που στιγματίσανε με τη σειρά τους την ανθρώπινη ιστορία και άλλοτε σημειώνονταν με νίκες και άλλοτε με ήττες.

2.2 Φεμινισμός

Εικόνα 1. Αφίσα προώθησης Φεμινισμού Εποχής

2.2.1 Απαρχές του φεμινισμού

Ο Φεμινισμός είναι αρχικά μια ιδεολογία που εκφράζει την πλήρη υποστήριξη στο πρόσωπο της γυναίκας μέσα από ένα τεράστιο κοινωνικό, πολιτικό και ηθικό γίγνεσθαι ταγμένο υπέρ της γυναίκας.

Το φεμινιστικό κίνημα έχει ως κύριο σκοπό του την εξάλειψη της ανισότητας μεταξύ των δύο φύλων, την διεκδίκηση όσων γίνεται περισσότερων δικαιωμάτων για την γυναίκα και επίσης μια γενική προστασία σε ότι έχει να κάνει με την κοινωνική εκπροσώπηση και την προώθηση συμφερόντων για την γυναίκα.

Το κίνημα του Φεμινισμού τάσσεται υπέρ της διεκδίκησης της αναπαραγωγικής ικανότητας, την εξάλειψη της ενδο-οικογενειακής βίας, των αδειών και των επιδομάτων μητρότητας, καλύτερων εργασιακών συνθηκών, την προστασία από σεξουαλικές παρενοχλήσεις και καταπιέσεις ειδικότερα στον εργασιακό χώρο.

Στο παρελθόν έχει υπάρξει μια ανάλογη κίνηση που φημολογείται πως άπτεται του φεμινισμού, το 1785, καθώς ιδρύεται η πρώτη επιστημονική κοινότητα για γυναίκες στο Μίλντεμπουργκ.

Οι απαρχές του κινήματος του φεμινισμού, τοποθετούνται γύρω από τη Γαλλική Επανάσταση. Αρχικά, είχε την μορφή ενός τετραδίου παραπόνων (1789), το οποίο αργότερα εξελίχθηκε στην λεγόμενη Διακήρυξη Δικαιωμάτων των Γυναικών (1791).

Το οργανωμένο κίνημα χρονολογείται από το πρώτο συνέδριο για τα δικαιώματα των γυναικών στο Seneca Falls, στη Νέα Υόρκη, το 1848. Το 1869, ο Τζον Στιούαρτ Μίλλ εξέδωσε το “Η Υποταγή των Γυναικών” (The Subjection of Women) για να δείξει πως “η νόμιμη κατωτερότητα του ενός φύλου από το άλλο είναι λάθος...και... ένα από τα κύρια εμπόδια στην βελτίωση και την πρόοδο της ανθρωπότητας.”

Σε διάφορες χώρες στις αρχές του 20^{ου} αιώνα άρχισε να παραχωρείται το εκλογικό δικαίωμα στις γυναίκες με σύμμαχο στην επικύρωση την ενεργή συμμετοχή και την αξιοσημείωτη βοήθεια των γυναικών στα χρονικά του πρώτου παγκοσμίου πολέμου αλλά και στην αναγκαία κάλυψη εργασιακών θέσεων λόγω έλλειψης εργατικών χεριών στη βιομηχανία.

Περί τα τέλη του 1960 η ιδεολογία του φεμινισμού γεννάται σε δύο γυναίκες στον Δυτικό κόσμο και ακόμη οι πρώτες σπίθες θα αρχίσουν να συσπειρώνουν αγανακτισμένες γυναίκες από την καταπίεση και τη υποτίμησή τους απέναντι στην κοινωνία που μέχρι τότε τις θέλει υποβαθμισμένες και περιορισμένες σε μια «αόρατη φυλακή».

Έτσι από άκρη σε άκρη της Γης ξεκίνησε το κίνημα να κερδίζει υποστηρικτές και μάλιστα ο φανατισμός δεν άργησε να εμφανιστεί καθώς είναι ένα από τα πιο ριζοσπαστικά κινήματα που εμφανίστηκε στην ιστορία με πεποίθηση επαναστάσεως και εξεγέρσεως όλου του γυναικείου φύλου.

Η γενική κίνηση του Φεμινισμού έχει χωριστεί σε τρία ρεύματα με σαφή χρονολογική ακολουθία που πλέον καθιερώνει σταδιακά το Φεμινιστικό κίνημα ανά τον κόσμο.

2.2.2 Πρώτο κύμα του φεμινιστικού κινήματος

Η πρώτη λοιπόν οργανωμένη κίνηση στις αρχές του 20^{ου} αιώνα είχε ως σκοπό σε πρώτο στάδιο την κατοχύρωση των πιο σημαντικών δικαιωμάτων για τις γυναίκες ξεκινώντας με τα πιο απλά και φτάνοντας σε μια από τις μεγαλύτερες διεκδικήσεις τους την συμμετοχή στα εκλογικά δρώμενα.

Μάλιστα, δόθηκε και το όνομα «σουφραζέτες» στις γυναίκες που ήταν ενεργές στις διαδηλώσεις και στις ενέργειες για αυτή την κατοχύρωση.

Οι σουφραζέτες ονομάστηκαν έτσι από την λέξη suffrage το οποίο στα αγγλικά σημαίνει δικαίωμα ψήφου.

Μία προσωπικότητα έντονη και ιδιαίτερα ενεργή, που αποτέλεσε σημείο αναφοράς στις πρωτεργάτριες του φεμινισμού, ήταν η Βικτόρια Γούντχαλ.

Γεννημένη στις 23 Σεπτεμβρίου 1838 στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, πολυποίκιλη και δυναμική καθώς απαντώνται πέντε ιδιότητες επαγγελματικές στο βιογραφικό της σημείωμα. Η Βικτόρια έχει υπάρξει χρηματιστής, ακτιβίστρια, επιμελήτρια, πολιτικός και δημοσιογράφος.

Μία από τις πιο ριζοσπαστικές ακτιβίστριες του πρώτου ρεύματος του φεμινισμού καθώς σε μία εποχή που δεν επιτρεπόταν στις γυναίκες καν το δικαίωμα του εκλέγειν, η ίδια έθεσε εαυτή υποψήφια για τη θέση του προέδρου.

Εργαζόμενη ως χρηματιστής σε χρηματιστηριακό γραφείο κέρδιζε χρήματα αρκετά ώστε να εκδίδει σε συνεργασία με την αδερφή της ένα έντυπο το Woodhull & Claflin's Weekly.

Το εν λόγω περιοδικό εξέφραζε φοβερά ριζοσπαστικές αντιλήψεις όπως την νομιμοποίηση των πορνείων, την ελεύθερη ενδυμασία των γυναικών με κοντή φούστα, την φυτοφαγία, τα δικαιώματα στην εισχώρηση σε νέα εργασιακά κομμάτια και αρκετά άλλα.

Η κατοχύρωση στη συνέχεια του δικαιώματος της γυναίκας στα εκλογικά δρώμενα αποτέλεσε λόγο αναθεώρησης του Συντάγματος των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής.

2.2.3 Δεύτερο κύμα του φεμινιστικού κινήματος

Το δεύτερο κύμα του φεμινιστικού κινήματος εμφανίστηκε με τη σειρά του μέσα στη δεκαετία του 60'. Κύρια ενασχόλησή του ήταν η ανεξαρτησία και η εμβάθυνση στα πολιτικά δρώμενα του γυναικείου φύλου και η μεγιστοποίηση των αποτελεσμάτων στην προσπάθεια απόκτησης διαφόρων δικαιωμάτων.

Τα βασικά ζητήματα που φαίνεται να διερευνώνται και να αιτούνται επίλυσης είναι η οικονομική ισότητα μεταξύ των δύο φύλων αλλά και η αναγνώριση των ομοφυλόφιλων γυναικών από την κοινωνία και το κράτος.

Μάλιστα υπήρξε και μια κοινή γνώμη αρκετών ομοφυλόφιλων γυναικών του δεύτερου κινήματος αυτού ότι οι γυναίκες οι ετεροφυλόφιλες τείνουν να μειώνουν τη δύναμη του φεμινιστικού κινήματος καθώς ελκυσόμενες από τους άνδρες δεν μπορούν να διαπρέψουν στην ανεξαρτησία και τη νέα δύναμη των γυναικών.

Έτσι υποστηρίχθηκε έντονα ότι ανάκαμψη και άνθηση του φεμινισμού θα έρθει μόνο με την εργασία γυναικών ομοφυλόφιλων κάνοντας έτσι το δεύτερο ρεύμα του φεμινισμού να ακούγεται αλλά και να είναι ακραίο και ριζοσπαστικό όσο ποτέ άλλοτε.

2.2.4 Τρίτο κύμα του φεμινιστικού κινήματος

Το τρίτο κύμα του φεμινιστικού κινήματος εμφανίστηκε περίπου στα μέσα της δεκαετίας του 90' με κληρονομιά πλέον τις προσπάθειες του πρώτου και του δεύτερου και μια κοινωνία πλέον που αποδέχεται τον φεμινισμό πολύ περισσότερο.

Ασκώντας κριτική σε αρκετά θέματα προχώρησε σε αρκετές βελτιώσεις πολλών περασμένων προσπαθειών άκαρπων αρκετές φορές (των προηγούμενων κινήματων) και ημιτελών νικών.

Τα ζητήματα που απασχολήσανε ιδιαίτερα το κίνημα αυτό ήταν κυρίως κοινωνικά. Μερικά από αυτά ήταν ο βιασμός των γυναικών και η σιωπή τους προς τις αρχές, η σεξουαλική παρενόχληση, η ενδοοικογενειακή βία, τα δικαιώματα αναπαραγωγής, ζητήματα συσχετιζόμενα με τη σεξουαλική απελευθέρωση, τα διαφυλετικά δικαιώματα, υποστήριξη νέων μορφών οικογένειας όπως η μονογονεϊκή κ.ά.

Σημαντικό είναι να αναφερθεί το «Colonize This!» , ένα δημόσιο ένθετο στο οποίο η νεολαία των γυναικών ανέφερε προς συζήτηση πολλά ζητήματα όπως ο ρατσισμός, ο εθνικισμός, το φύλο, η ομοφυλοφιλική τάση και ταυτότητα.

2.2.5 Παραλλαγές Φεμινισμού επιγραμματικά

1. Αμαζονικός: Ο Αμαζονικός φεμινισμός ενδιαφέρεται για την φυσική ισότητα και αντιτίθεται στους στερεοτυπικούς ρόλους των φύλων και στις διακρίσεις εναντίον των γυναικών που βασίζονται σε υποθέσεις πως οι γυναίκες πρέπει να είναι, να δείχνουν ή να συμπεριφέρονται ως παθητικές, αδύναμες και σωματικά αβοήθητες.
2. Αναρχικός: Ο Αναρχοφεμινισμός τάσσεται εναντίον της πατριαρχικής οικογένειας και μάλιστα θεωρεί τούτο ένα κοινωνικό πρόβλημα που πρέπει να καταπολεμηθεί και να εξαληφθεί.
3. Φύλου: Ονομάστηκε φεμινισμός φύλου από την Christina Hoff Sommers στο βιβλίο που έγραψε « Ποιος έκλεψε τον Φεμινισμό» και καυτηριάζει σε αυτό την πολύ γυναικοκεντρική στάση του πλέον εξελιγμένου φεμινιστικού κινήματος.
4. Πολιτιστικός: Ο πολιτιστικός φεμινισμός προσπαθεί να επαινέσει τις ιδιαιτερότητες και των δύο φύλων και να φέρει μία ισότητα περιγράφοντας πως και τα δύο φύλα είναι εξίσου χρήσιμα και αποδεκτά και το καθένα έχει τις δικές του ομορφιές.
5. Οικοφεμινισμός: Ο οικοφεμινισμός υποστηρίζει πως η κακοποίηση της γυναίκας ταυτίζεται με την κακοποίηση της φύσης από τους άνδρες προβάλλοντας τα μιλιταριστικά καθεστώτα κυβερνώμενα από άνδρες και τις αποψιλώσεις δασικών εκτάσεων ένεκεν της οικονομικής διευρύνσεως βιομηχανιών και την κάλυψη συμφερόντων.
6. Ατομιστικός: Έχει πλουραλιστική αντίληψη και εδρεύει της ιδέας της μοναδικότητας της ανθρώπινης ύπαρξης και της μόνιμης της αξίωσης να είναι αποδεκτή και εκτιμητέα είτε άνδρας είτε γυναίκα.
7. Λεσβιακός: Η βασικότερη θέση του λεσβιακού φεμινισμού είναι πως όλες οι γυναίκες μπορούν και πρέπει να γίνουν λεσβίες με σκοπό να δαπανήσουν όσα περισσότερα μπορούν στην βοήθεια απέναντι στον γυναικείο πληθυσμό και στην έκφραση της αγάπης του προς αυτές.

8. Φιλελεύθερος: Ο Φιλελεύθερος φεμινισμός τίθεται υπέρ της νόμιμης και κοινωνικής καταξίωσης του γυναικείου φύλου χωρίς να τεθεί εναντίον του ανδρικού φύλου.
9. Μαρξιστικός: Ο Μαρξιστικός φεμινισμός είναι μια υποκατηγορία της φεμινιστικής θεωρίας που εστιάζει στην αποσύνθεση του καπιταλισμού ως τρόπο για την απελευθέρωση των γυναικών και δηλώνει πως ο καπιταλισμός, ο οποίος αυξάνει την οικονομική ανισότητα, την εξάρτηση, την πολιτική σύγχυση και τελικά τις μη υγιείς κοινωνικές σχέσεις μεταξύ ανδρών και γυναικών, είναι η ρίζα της καταπίεσης των γυναικών.
10. Υλιστικός: Ο Υλιστικός Φεμινισμός είναι συνδεδεμένος με το ιδεολογικό υπόβαθρο του Καρόλου Μαρξ όσον αφορά το κοινωνικο-πολιτικό γίγνεσθαι. Η υλιστική του προσέγγιση αναλύει χειροπιαστά τη θέση της γυναίκας στην οικογένεια και την κοινωνία εμβαθύνοντας στην παρουσία της πατριαρχίας και του καπιταλισμού που στρέφονται εναντίον της γυναίκας με διάφορους τρόπους.
11. Μεταμοντέρνος ή Μεταδομιστικός: Εδώ εδρεύει ο νους της Judith Butler, Αμερικανίδας φιλοσόφου που μέσα από μια σειρά επαναστατικών απόψεων κινεί τον φεμινισμό εναντίον κάθε μορφής καταπίεσης προς την γυναίκα αναθεωρώντας ζητήματα όπως σεξουαλική ταυτότητα, θέσεις για την αδυναμία του γυναικείου σώματος και υποταγής των γυναικών προς τους ορισμένους ανδρικούς κανόνες.
12. Ριζοσπαστικός: Ο ριζοσπαστικός φεμινισμός θέτει την κακοποίηση και καταπίεση των γυναικών ως ένα από τα βασικότερα και πιο δημοφιλή κοινωνικά προβλήματα, απορρίπτοντας ριζοσπαστικά τις επικείμενες αξιώσεις του κάθε φύλου. Το κίνημα αυτό θέτει την αναζήτηση στην αρχή του κακού και όχι τόσο στα κακώς κείμενα.
13. Πνευματικός: Ο Πνευματικός φεμινισμός είναι ενασχολούμενος με ζητήματα ηγεσίας στο θρησκευτικό κομμάτι, προβάλλει την γυναίκα ως Θεά σε κάποιους πολιτισμούς και γενικότερα με κάθε ζήτημα θρήσκο-πνευματικής φύσεως.
14. Διαχωριστικός: Είναι η ενάντια θέση στην πατριαρχική οικογένεια και στις ετεροφυλοφιλικές σχέσεις των γυναικών με τους άνδρες. Θεωρούν πως οι άντρες ακόμα και αγαθώς κινούμενοι πάντα προτείνουν λύσεις γενικότερα σε κοινωνιολογικά ζητήματα προς όφελος τους και όχι προς το καλό γενικό

σύνολο. Διαφέρει επίσης από τον λεσβιακό φεμινισμό σε ένα λεπτό σημείο, αυτό είναι το ότι ο λεσβιακός φεμινισμός τίθεται υπέρ της γυναικείας ομοφυλοφιλίας σαν λύση απέναντι στον ανδρικό σεξισμό.

15. Σοσιαλιστικός: Ο Σοσιαλιστικός φεμινισμός εξετάζει την δυνατότητα της γυναίκας στην οικονομική και πολιτική άνθηση ώστε να πετύχει την ανεξαρτησία και να ξεφύγει από την καταπίεση και τον υποβαθμισμένο φυλετικό διαχωρισμό αλλά και το πρότυπο της πατριαρχικής οικογένειας .

16. Γυναικισμός: Ο Γυναικισμός είναι ένας όρος που έχει δοθεί από την Άλις Γουόκερ, μια φεμινίστρια συγγραφέα σε μια απόπειρα να περιγράψει τον Αφρο-Αμερικάνικο Φεμινισμό. Ο Γυναικισμός επεκτάθηκε στο γενικό προφίλ του φεμινισμού διευρύνοντας τις έννοιες της τάξης και της φυλής στον κοινωνιολογικό γίγνεσθαι.

Ο Φεμινισμός αποτέλεσε πολλών εξεγέρσεων, σωστών η και λανθασμένων έχει αποτελέσει σημαντικό σημείο αναφοράς στην ιστορική εξέλιξη της συμβολής του γυναικείου φύλου στην ανθρώπινη ιστορία. Είναι πάμπολλες οι αιτίες που κινήσανε τόσες επαναστάσεις με πρωταγωνιστές στην κακομεταχείριση πάντοτε τους άντρες. Δεν έχει σημασία για αρκετούς κοινωνιολόγους το γεγονός ότι τα κοινωνιολογικά ρεύματα των εποχών ανά την ιστορία επιτρέπανε τέτοιες συμπεριφορές, αλλά το ότι η απαξίωση και το κακό ένστικτο της αλαζονικής συμπεριφοράς των ανδρών απέναντι στις γυναίκες (που σαν πιο αδύναμες δεν μπορούσαν να αντισταθούν) δεν σταματούσε ποτέ.

Είναι λογικό να πει κανείς, «πως τόσα πολλά πρίσματα φεμινισμού υποδηλώνουν μια αταξία και ίσως μια λανθασμένη στροφή σε μια κοινωνία του χάους!». Κάπως έτσι πάντοτε, μετά από ένα μεγάλο κίνημα που εκφράζει κυριολεκτικά μεγάλο μέρος της ανθρωπότητας δημιουργούνται διάφορα υπομοντέλα επίλυσης που σκάβουν όλο και περισσότερο στο πρόβλημα προσπαθώντας να το λύσουν και να το αναλύσουν όσο γίνεται περισσότερο.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί πως ο φεμινισμός κίνησε μεγάλο κομμάτι παγκόσμιου πλούτου, αφού πλέον μετά από χρονοβόρες διαδικασίες και δυναμικές εξεγέρσεις, η γυναίκα πλέον έχει λάβει μέρος παγκοσμίως ίσως σε περισσότερα θέματα από ότι οι άνδρες και καταναλώνουν χρήματα με ανάλογη δύναμη και ισχύ.

Πλέον η γυναίκα είναι απολύτως δυναμικό φύλο που δεν αποδυναμώνεται από την παρουσία του άνδρα και μάλιστα ενισχύεται από αυτόν. Σε μερικές μονάχα χώρες ανά την παγκόσμια επικράτεια υπάρχει ακόμα το σύνδρομο της υποβαθμισμένης

γυναίκας αλλά και αυτό τείνει να χαθεί καθώς διάφοροι παγκόσμιοι οργανισμοί προστασίας δικαιωμάτων αλλά και σαφώς φεμινιστικής εξέγερσης διεκδικούν και κατορθώνουν σιγά σιγά να εξαλείφουν όσα μπορούν περισσότερα σημεία.

2.3 Οικολογικό κίνημα

ΚΙΝΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

Εικόνα 2. Αντιπροσωπευτική εικόνα του κινήματος της Κοινωνικής Οικολογίας

Είναι και αυτό με τη σειρά του ένα νέο κοινωνικό κίνημα που ασχολείται με την προστασία του οικοσυστήματος. Περιλαμβάνει την προστασία του κλίματος, την ισορροπία του περιβάλλοντος από τις διάφορες ενέργειες του ανθρώπου που τείνουν να την χαλάσουν και γενικά έχει προστατευτικό χαρακτήρα σε όποια φθορά μπορεί να επέλθει στο περιβάλλον σε αλληλεπίδραση με τον άνθρωπο.

Ξεκίνησε το κίνημα αυτό την δεκαετία του 1960 καθώς εκείνη η δεκαετία είναι και αφετηρία της σύστασης αρκετών νέων κοινωνικών κινημάτων.

Η οικολογική λοιπόν αυτή κίνηση έχει επεκταθεί μέχρι και σήμερα μέσα από αρκετά στάδια και διχοτομήσεις σε μικρότερες ομάδες ή και μεγαλύτερες υπερασπιζόμενες την φύση αλλά και διαπλεκόμενες έννοιες συνάμα.

Το οικολογικό κίνημα έχει επτά τάσεις οι οποίες είναι :

1. Πολιτική οικολογία
2. Βαθιά οικολογία
3. Οικοφεμινισμός
4. Κοινωνική οικολογία
5. Οικοαναρχισμός
6. Πρωτογονισμός
7. Οικοσοσιαλισμός

Θα γίνει μερική ανάλυση αυτών των τάσεων ώστε να γίνει αντιληπτό τι εκφράζει η κάθε τάση του οικολογικού κινήματος. Κάθε ένα από αυτά είναι ξεχωριστό με κοινά σημεία όμως που αρκετές φορές τα κάνουν να συγχέονται και να είναι δύσκολο να εννοηθεί περί τίνος πρόκειται όταν αναφέρονται.

2.3.1 Πολιτική Οικολογία

Η πολιτική οικολογία αναλύει τις σχέσεις των ανθρώπων σε αλληλεπίδραση με το περιβάλλον μέσα από ένα πρίσμα πολιτικού γίνεσθαι.

Είναι ακόμα η απαρχή κάθε πράσινου πολιτικού κόμματος που προσπαθεί με την σειρά του να προσελκύσει υποψηφίους οικολόγους ή συμπαθούντες της πεποιθήσεως.

Η γενικότερη ιδεολογία της πολιτικής οικολογίας διαφέρει και μάλιστα αντιτάσσεται της θέσης των δυτικών καθώς οι δυτικοί λαοί θεωρούν λογικό ο άνθρωπος να παραποιεί το περιβάλλον όπως αυτός θέλει. Η πολιτική οικολογία τίθεται ενάντια σε κάθε επέμβαση του ανθρώπου προς καταστροφή στην ουσία της φύσης εκτός συγκεκριμένων που πρέπει να γίνουν για το καλό της κοινωνίας χωρίς βέβαια την εξαθλίωση του περιβάλλοντος.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι γενικά σε όλο το θεωρητικό υπόβαθρο της πολιτικής οικολογίας έχουν διακριθεί δύο ρεύματα ως βασικότερα τα οποία είναι του Nicholas Geogescu-Roegen το πρώτο και Ιβάν Τλιτς και Αντρέ Γκορζ το δεύτερο.

Το πρώτο ρεύμα στηρίζεται σε μια κριτική οικονομίας μέσω της επιστήμης της οικολογίας και το δεύτερο μελετάει την οργάνωση της κοινωνίας και την

αλληλεπίδραση με την εξουσία μέσω ενός οικολογικού πλέον μοτίβου στην πολιτική οικονομία.

Το ανθρωπιστικό προφίλ επίσης είναι στοιχείο ενεργό καθώς εντάσσεται στα νέα κοινωνικά κινήματα με τη σειρά του και αυτό και εκφράζει μάλιστα την ανάγκη να διορθωθεί η στάση και η χρήση της κοινωνίας απέναντι στο φυσικό περιβάλλον. Έτσι έρχεται να ξεχωρίσει από αρκετά άλλα κοινωνικά κινήματα εκείνης της εποχής καθώς δεν προάγει απλά μια φιλοσοφία ή μια εγωιστική και επαναστατική στάση υποστηρίζοντας απλά την ιδεολογία αλλά στρέφεται στην αυτοδιόρθωση της κοινωνίας στην οποία και δρα.

Σημειωτέον, πως τα πράσινα πολιτικά κόμματα που έχουν εδραιωθεί πλέον στα πολιτικά δρώμενα έχουν ξεκινήσει από αυτό το εν γένει οικολογικό κίνημα και έχει υπάρξει μια Πράσινη Διεθνείς η οποία το 2001 έφτιαξε την Παγκόσμια Χάρτα των πρασίνων. Στην Ελλάδα σήμερα υπάρχουν οι Οικολόγοι Πράσινοι ως πολιτικό κόμμα.

Η πολιτική οικολογία τέλος έχει αναπτυχθεί παγκοσμίως και πλέον είναι αρκετά ανεπτυγμένη και οργανωμένη αναλαμβάνοντας έτσι πολλά βαρύτερης σημασίας προβλήματα μιας και αυτά αναπηδούν συνέχεια σε όλες τις σύγχρονες κοινωνίες.

2.3.2 Βαθιά Οικολογία

Η βαθιά οικολογία ανήκει στη περιβαλλοντική ηθική και μάλιστα είναι θεμελιώδης για αυτή και αποτελεί κύριο μέρος της ιδεολογικής εδραίωσής αυτής. Η βαθιά οικολογία ξεκίνησε και μεγάλωσε με τον Άρνε Νες που παρουσίαζε αυτήν σαν μια συσπειρωμένη κίνηση ανθρώπων που εκφράζονται ομοίως με όμοιες πεποιθήσεις για την προστασία του περιβάλλοντος.

Λέγεται λοιπόν βαθιά οικολογία διότι έχει διακριθεί από την ρηχή οικολογία όπως ο Άρνε Νες έχει ονομάσει. Η ρηχή οικολογία υποστηρίζει πως η φύση και η ομαλή λειτουργία και ανάπτυξή της συμβάλλει στην ανάπτυξη και μακροζωία του ανθρώπου, δηλαδή λειτουργεί βοηθητικά στον άνθρωπο, μη δίνοντας βάση στο οικοσύστημα σεβασμό και αξία σαν αυτοτελή υπόσταση. Η βαθιά οικολογία σέβεται το ίδιο το οικοσύστημα και του δίνει αξία υπερασπιζόμενη αυτό από τον άνθρωπο που τείνει να χαλάσει ακόμα και τις ισορροπίες του.

Ο Άρνε Νες μαζί με τον George Sessions προχώρησαν και στη διαμόρφωση μιας πλατφόρμας για τη βαθιά οικολογία: Οι θέσεις αυτές είναι οι εξής: 1. Η άνθιση της ανθρώπινης και μη ανθρώπινης ζωής στη γη έχει εγγενή αξία. Η αξία των μη ανθρώπινων μορφών ζωής είναι ανεξάρτητη από τη χρησιμότητα σε σχέση με τους ανθρώπινους σκοπούς του μη ανθρώπινου κόσμου. 2. Ο πλούτος και η ποικιλία των μορφών ζωής αποτελούν επίσης αξίες καθ' εαυτές και συνεισφέρουν στην άνθιση της ανθρώπινης και μη ανθρώπινης ζωής στη γη. 3. Οι άνθρωποι δεν έχουν δικαίωμα να μειώσουν αυτόν τον πλούτο και αυτή την ποικιλία, εκτός και εάν πρόκειται για την ικανοποίηση ζωτικών αναγκών. 4. Η άνθιση της ανθρώπινης ζωής και της κουλτούρας είναι συμβατή με τη σημαντική μείωση του ανθρώπινου πληθυσμού. 5. Η σύγχρονη ανάμιξη του ανθρώπου στον μη ανθρώπινο κόσμο είναι υπερβολική και η κατάσταση χειροτερεύει ολοένα και πιο πολύ. 6. Θα πρέπει να αλλάξουν οι πολιτικές. Οι αλλαγές στην πολιτική επηρεάζουν βασικές οικονομικές, τεχνολογικές και ιδεολογικές δομές και οδηγούν σε μια πολύ διαφορετική κατάσταση πραγμάτων από την παρούσα, που θα επέτρεπε μια ευτυχέστερη εμπειρία της σχέσης συνδεδετικότητας (connectedness), η οποία υπάρχει μεταξύ όλων των πραγμάτων. 7. Η ιδεολογική αλλαγή, συνίσταται κυρίως στη δυνατότητα εκτίμησης της ποιότητας ζωής (διαβίωση σε καταστάσεις εγγενούς αξίας) αντί για τη συνεχή προσπάθεια αύξησης του επιπέδου ζωής. Θα υπάρξει βαθιά γνώση της διαφοράς μεταξύ «μεγάλου» και «σπουδαίου» (big and great). 8. Όσοι συμφωνούν με τα παραπάνω έχουν υποχρέωση να συμμετάσχουν στην υλοποίηση των αλλαγών.

2.3.3 Οικοφεμινισμός

Το κοινωνικό κίνημα του οικοφεμινισμού έχει ως βάση του τις αρχές του φεμινισμού και έγκειται στη θεωρία της συσχέτισης των οικολογικών προβλημάτων και της καταπίεσης των γυναικών.

Ο οικοφεμινισμός είναι ένα κοινωνικό κίνημα που φέρει στοιχεία και συγκρότηση που το κατηγοριοποιούν σε ριζοσπαστικό φεμινισμό και σαν πολιτικό κόμμα της αριστεράς εκφράζει πεποιθήσεις συγγενείς αυτής.

Έτσι παρουσιάζεται μια συσχέτιση της εξεγέρσεως των γυναικών με την εξέγερση για προστασία της φύσης από τον ίδιο αντίπαλο που δεν είναι άλλος από τον άντρα. Καθώς μεγάλα όνειρα και διάφορα σχέδια για ανοικοδόμηση και κτίρια και διάφορες

άλλες βλαβερές κινήσεις για την ισορροπία της φύσης δεν πρόκειται να σταματήσουν, έτσι και αυτό το κοινωνικό κίνημα του οικοφεμινισμού προσπαθεί μέσω πολλών ενεργειών να προστατεύσει την «ομοίως παθούσα» από την κακοποίηση των ανδρών φύση.

2.3.4 Κοινωνική Οικολογία

Η κοινωνική οικολογία υπήρξε κομμάτι των νέων κοινωνικών κινήματων στα μέσα της δεκαετίας του 1960 και συνεχίζει μέχρι σήμερα με μεγάλη εξέλιξη καθώς πλέον έχει κατακλύσει μεγάλο μέρος συνειδήσεων.

Η θέση του οικολογικού κινήματος είναι να θεωρεί πως η ατμοσφαιρική ρύπανση, οι διάφορες κλιματικές αλλαγές, η φθορά της εν γένει πανίδας αλλά και χλωρίδας, αποτελούν κοινωνικό πρόβλημα και όχι μόνο.

Μερίδιο ευθύνης βαραίνει και το οικονομικό σύστημα, το πολιτικό σύστημα, αλλά και το κομμάτι της εκπαίδευσης των παιδιών μέχρι την ενηλικίωσή τους που θα ξεκινήσουν μια ζωή συνήθως μακριά από την οικογένεια.

Το θεωρητικό υπόβαθρο σε αυτό το κίνημα έχει καρπωθεί από τον Μάρει Μπούκτσιν ο οποίος ήταν ένας από τους βασικότερους θεωρητικούς της κοινωνικής οικολογίας .

Η ιδεολογία της κοινωνικής οικολογίας ξεκινάει από την συμπεριφορά του ανθρώπου προς τους υπόλοιπους ανθρώπους μέσω της εκμετάλλευσης.

Αυτό, γιατί θεωρείται ότι η έννοια της κυριαρχίας στη φύση, αιτία της οικολογικής κρίσης, είναι επέκταση της λογικής της εκμετάλλευσης μεταξύ ανθρώπων.

Θεωρείται πως μία από τις βασικές αιτίες της οικολογικής κρίσης και είναι η επέκταση των οικονομικών σχολών και της γενικότερης οικονομικής ανέγερσης των χωρών με τίμημα πολλές φορές την καταστροφή της φύσης.

Δεν είναι λίγες αυτές οι φορές που έχουν καταστραφεί κομμάτια θαλασσών από την κακομεταχείριση από τον άνθρωπο ρίχνοντας σε αυτήν απόβλητα και πολλά σκουπίδια που συνεχώς μεταφέρονται μέσα στην θάλασσα καταστρέφοντας και αυτήν αλλά και την θαλάσσια ζωή.

Έτσι, η Κοινωνική Οικολογία υποστηρίζει ότι για να λυθούν τα πολυάριθμα οικολογικά προβλήματα πρέπει να αλλάξει τρόπο συμπεριφοράς όλη η κοινωνία και

όχι μόνο μικρά μέρη της ώστε να γίνεται συλλογική τοποθέτηση στο πρόβλημα με επιτυχία.

Η κοινωνική οικολογία έχει έρθει σε αντιπαράθεση με εναλλακτικές προσεγγίσεις των οικολογικών προβλημάτων όπως η πολιτική οικολογία, η βαθιά οικολογία, ο οικοφεμινισμός και ο πριμιτιβισμός, παρά την αλληλεπίδραση μεταξύ τους. Η κριτική των κοινωνικών οικολόγων στρέφεται ενάντια στην αναποτελεσματικότητα, στον συντηρητικό χαρακτήρα και στον μισανθρωπισμό, που χαρακτηρίζει κατ' αυτούς τα άλλα οικολογικά κινήματα. Η πράσινη οικονομία, βασιζόμενη στις ήπιες πηγές ενέργειας, θεωρείται αναποτελεσματική και ανεπαρκής από τους κοινωνικούς οικολόγους αφού αγνοεί τις κοινωνικές και πολιτικές πηγές της οικολογικής κρίσης. Παρόμοια κριτική έχει ασκηθεί και απέναντι στις συναφείς έννοιες της αειφόρου και πράσινης ανάπτυξης.

Ο κοινωνικός Δαρβινισμός είναι αντίθετος επίσης με τη κοινωνική οικολογία. Σε αντιπαράθεση λοιπόν με τους κοινωνικούς οικολόγους, θεωρεί πως ο υπερπληθυσμός είναι αιτία του οικολογικού προβλήματος. Για αυτούς, αφενός μεν η Γη μπορεί να φιλοξενήσει πολύ μεγαλύτερο πληθυσμό ακόμα, αρκεί να γίνει σωστή χρήση των διαθέσιμων φυσικών πόρων, αφετέρου δε προβλήματα όπως η πείνα στον Τρίτο Κόσμο δεν είναι θέμα παραγωγής αγαθών, αλλά θέμα δίκαιης κατανομής τους.

2.3.5 Οικοαναρχισμός

Μικρές οικοκοινότητες απαρτιζόμενες από 40-160 ανθρώπους και όχι περισσότερο είναι το λάβαρο της ιδεολογίας του οικοαναρχισμού ή αλλιώς της οικολογικής αναρχίας, ώστε να δύναται να επεκτείνεται ο πολιτισμός και η ελεύθερη σκέψη του ανθρώπου.

Για μπορέσει κάτι τέτοιο να λειτουργήσει πρέπει να ανατραπεί όλο το κοινωνικοοικονομικό σύστημα και να εδραιωθούν νέες λειτουργίες στην βάση της πολιτείας.

Σημειωτέον το ότι για τον οικοαναρχισμό κάθε είδος κοινωνικού οργανισμού πρέπει να λειτουργεί με γνώμονα το συμφέρον της φύσης και όχι εναντίον της με οποιονδήποτε τρόπο.

Έτσι τίθεται ο άνθρωπος, στο πρίσμα του οικοαναρχισμού, σε συνεργασία με τη φύση για τις οποιεσδήποτε ανάγκες αλλά και διαβουλεύσεις του προστατεύοντας αυτήν.

Μια ακόμα σημαντική θέση του κινήματος, είναι το κοινωνικό κεφάλαιο, δηλαδή η συλλογική προσπάθεια των μελών της εκάστοτε κοινωνίας στη συγκέντρωση χρημάτων με σκοπό την ανάπτυξη της κοινωνίας και την στήριξη των μελών της.

Οι οικοαναρχιστές δεν είναι εναντίον της τεχνολογίας αν αυτή δεν βλάπτει την φύση. Θεωρούν πως γίνεται να υπάρξει τεχνολογία ανάπτυξης που αντίστοιχα θα προστατεύει το φυσικό περιβάλλον και μάλιστα δεν θα διαφέρει από άλλα είδη τεχνολογίας του σήμερα επιβλαβή ιδιαίτερα ακόμα και για τον άνθρωπο.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό του κινήματος είναι πως κάθε κοινότητα μπορεί να αναπτύσσει δικές της θέσεις υπέρ του περιβάλλοντος αλλά και τελείως αυτόνομη διοίκηση ανεξάρτητη και εναλλασσόμενη κατά το δοκούν των αρμοδίων.

Συνεπώς, ο οικοαναρχισμός υποστηρίζει πως μια ανεξάρτητη κοινότητα μπορεί να αλλάζει σχεδόν τα πάντα, από το πιο σύνθετο μέχρι και το πιο απλό με ιδιαίτερη ευκολία και χαρακτηρίζοντας την αβεβαιότητα του καθεστώτος ως προτέρημα δίνει και στους ενδιαφερομένους να καταλάβουν περί ανεξαρτησίας και μη σταθερότητας της κοινότητας.

2.3.6 Πρωτογονισμός

Πρωτογονισμός είναι και αυτός μία κίνηση προστασίας του περιβάλλοντος που όμως εξωθεί στα άκρα τις παραμέτρους φύλαξης και προσοχής του περιβάλλοντος.

Η γενικότερη θέση και ιδεολογία των οικολόγων πρωτογονιστών είναι να μην υπάρχει τίποτα που θα λειτουργήσει εναντίον της φύσης, παραβλέποντας ακόμα τις ανάγκες του ανθρώπου και την εξυπηρέτηση αυτών από την βλαβερή για αυτούς τεχνολογία.

2.3.7 Οικοσοσιαλισμός

Ο οικοσοσιαλισμός είναι μία πολιτική ιδεολογία που συγχωνεύει τις ιδεολογίες του Μαρξισμού, του Σοσιαλισμού και του Φιλελεύθερου σοσιαλισμού με εκείνες της πράσινης πολιτικής, της οικολογίας και της εναλλακτικής παγκοσμιοποίησης ή αντι-παγκοσμιοποίησης.

Οι οικοσοσιαλιστές πιστεύουν ότι το καπιταλιστικό σύστημα είναι η αιτία του κοινωνικού αποκλεισμού, της φτώχειας, του πολέμου και της περιβαλλοντικής υποβάθμισης, μέσω της παγκοσμιοποίησης και του ιμπεριαλισμού, υπό την εποπτεία των καταπιεστικών κρατών και διακρατικών δομών. Τάσσονται υπέρ της διάλυσης του καπιταλισμού, με έμφαση στην κοινή ιδιοκτησία των μέσων παραγωγής από τους παραγωγούς που συνδέονται ελεύθερα, και την αποκατάσταση των κοινών. Ακόμη, οι οικοσοσιαλιστές κριτικάρουν τις πολλές παρελθοντικές και υφιστάμενες μορφές τόσο στην πράσινη πολιτική όσο και στο σοσιαλισμό. Συχνά περιγράφονται ως "Κόκκινοι Πράσινοι" - που υποστηρίζουν την Πράσινη πολιτική με σαφή αντικαπιταλιστική άποψη, ενώ συχνά εμπνέονται από το μαρξισμό (οι Κόκκινοι Πράσινοι έρχονται σε αντιπαράθεση με τους οικοκαπιταλιστές και με τους αναρχικούς Πράσινους).

Το οικολογικό κίνημα έχει ξεκινήσει λίγο νωρίτερα (του 1960), σε μικρότερες και πιο άσημες οργανώσεις που αργότερα έγινε και γνωστές αλλά και δώσανε κατευθυντήριες οδηγίες στα μεταγενέστερα κινήματα.

Το 1892 το Sierra Club στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής κάνει την εμφάνισή του με αρκετές νίκες και κατοχυρώσεις υπέρ της φύσεως και κατ επέκταση υπέρ της κοινωνικής περιβαλλοντικής ισορροπίας.

2.4. Sierra Club U.S.A.

Στις 28 Μαΐου 1892 στο Σαν Φρανσίσκο της Καλιφόρνιας ιδρύθηκε η πρώτη μεγάλης εμβέλειας Μ.Κ.Ο. με θέμα την περιβαλλοντική προστασία με πρωτεργάτη τον John Muir. Χωρίς να καθυστερήσει, η Sierra Club με συνοπτικές διαδικασίες άμεσα ξεκινά την άσκηση πίεσης στο κράτος με αιτήματα περιβαλλοντικής προστασίας όπως περιβαλλοντικές πολιτικές αλλαγές .

Μέχρι και σήμερα η λέσχη αυτή διοργανώνει πάμπολλες διεκδικήσεις κρατώντας τον πήχη της πυγμής ψηλά και μαζεύοντας εκατομμύρια υποστηρικτές και ανάμεσα σε αυτούς και αρκετούς χορηγούς.

Η λέσχη αυτή έχει δράσεις και εθνικής εμβέλειας αλλά και τοπικής.

Σε μια ιστορική αναδρομή, ο Rober Underwood μαζί με τον John Muir αιτήθηκαν για την δημιουργία ενός μεγάλου εθνικού πάρκου Yosemite το 1874. Η προσπάθειά τους απέδωσε καρπούς νίκης το 1980.

Έτσι μια μικρή αναφορά σε μια από τις πρώτες Μ.Κ.Ο. μπορεί να παραστήσει το σημείο αναφοράς του οικολογικού κινήματος, της οικολογικής συνείδησης και της μεγάλης ιδεολογικής θέσης προς την προστασία του περιβάλλοντος.

3. Κινήματα Πόλεων

3.1 Τι είναι και πως προέκυψαν

Αν και τα κινήματα των πόλεων παρουσιάζουν μεγάλη ποικιλομορφία ως προς τους στόχους τους, δεν παύουν να έχουν κάποια κοινά χαρακτηριστικά.

1. **Αυτοοργάνωση**. Τα περισσότερα από αυτά δημιουργήθηκαν από τα πιεστικά προβλήματα σε κάποιες γειτονιές. Η αρχή γίνεται από τις αυθόρμητες αντιδράσεις σε τοπικά προβλήματα και κατόπιν η ανάγκη για πιο αποτελεσματικής δράση οδηγεί στο πιο οργανωμένο τοπικό κίνημα.
2. **Δημοκρατική λειτουργία**. Τα περισσότερα από τα κινήματα αποφασίζουν μέσα από γενικές συνελεύσεις τις δράσεις τους ενώ τα συντονιστικά τους όργανα είναι ανοικτά.
3. **Συντονισμός και αλληλεγγύη**. Αυτό επιτυγχάνεται από ανθρώπινα δίκτυα αλληλοενημέρωσης και συντονισμού.

Κάθε κίνημα που συγκροτείται είναι αναγκαίο να προσδιορίζεται από κάποιο σκοπό και να απαρτίζεται από θερμούς υποστηρικτές και βοηθούς ώστε να μπορέσει να κατασταθεί λειτουργικό.

Τα κινήματα πόλεων αποτέλεσαν τμήμα των νέων κοινωνικών κινημάτων κατά την περίοδο του 1960 όπου και ξεκίνησαν να αναπληδούν αυτά τα κινήματα καθώς αποτελούν καρπό αγανακτήσεως διαφόρων κοινωνικών μερίδων. Ο καπιταλισμός και η πλεονεξία της εποχής γινόταν συχνά στόχος των μικρομεσαίων και των αντιεξουσιαστών καθώς πάντα οι πιο ευάλωτοι μία οικονομικής επιφάνειας κατά το μεγάλο ποσοστό είναι οι πιο αδύναμοι οικονομικά πολίτες.

Τα κινήματα των πόλεων λοιπόν, συνέχισαν να αυξάνονται και να μεγαλώνουν όχι μόνο σε εμβέλεια αλλά και να έχουν μεγαλύτερη απήχηση από τον λαό σταδιακά με αλλαγές και καινοτομίες ανά δεκαετία έως και σήμερα όπου τα αστικά κινήματα είναι ιδιαίτερα ενεργά.

Τα κινήματα των πόλεων εξ ορισμού, είναι κοινωνικά κινήματα καθώς εκ της κοινωνίας γεννούνται, αναζητούν λύση σε κοινωνικά και πολιτικά ζητήματα με

πυγμή και θάρρος, έχουν να κάνουν σχεδόν πάντα σε άμεση αντιπαράθεση με το κράτος και υπάρχουν μέχρι και σήμερα .

Τα κινήματα αυτά μπορούν να επηρεάσουν όχι μόνο τοπικά μια πόλη αλλά να φτάσουν μέχρι και την κεφαλή του κράτους και να διεκδικήσουν αιτήματα σε επίπεδο διεθνές αν αυτό είναι αναγκαίο.

Ο Castells έχει αναφέρει σε μια από τις πολλές του πραγματείες (1983) τρία θέματα γύρω από τα οποία τα κινήματα πόλεων ασχολούνται και δρουν:

1. Συλλογική κατανάλωση: Αναφέρεται στο σύνολο των υπηρεσιών και των αγαθών που παρέχονται από τα κράτος.
2. Υπεράσπιση πολιτισμικής ταυτότητας: Τούτη σε σχέση με μια περιοχή σε επίπεδο οργάνωσης και διοίκησης.
3. Πολιτιστική κινητοποίηση σε σχέση με το κράτος: Δίνεται έμφαση στο ρόλο της τοπικής αυτοκυβέρνησης.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι προς τα τέλη της δεκαετίας του 1990, το νεοφιλελεύθερο πολιτικό πνεύμα που άρχισε να διαχέεται αλλά και να κερδίζει γρήγορα οπαδούς έγινε αιτία και λόγος και για ακόλουθες εξεγέρσεις του λαού, μεταφρασμένες σε κοινωνικά κινήματα πόλεων.

3.2 Δικαίωμα στην πόλη

Ο Ανρί Λεφέβρ έχει μιλήσει για το δικαίωμα στην πόλη λέγοντας πως το δικαίωμα στην πόλη είναι μια ιδέα και ένα σύνθημα.

Μιλώντας για τα κινήματα των πόλεων είναι σημαντικό να αναφερθεί σε αυτό το κεφάλαιο και αυτή η εκδοχή έκφρασης των εποχιακών κοινωνιολόγων.

Ακόμη, ο Ντέιβιντ Χάρβεϊ ,γεννημένος το 1935 και μέλος της Βρετανικής Ακαδημίας αλλά και διακεκριμένος καθηγητής ανθρωπολογίας, περιγράφει το δικαίωμα στην πόλη έτσι:

«Το δικαίωμα στην πόλη είναι κάτι περισσότερο από την ελευθερία πρόσβασης του ατόμου στους αστικούς πόρους: είναι το δικαίωμα να αλλάζουμε τους εαυτούς μας μέσω των αλλαγών στην πόλη. Είναι, ακόμη, ένα κοινό, παρά ατομικό δικαίωμα από τη στιγμή που αυτή ή αλλαγή αναπόφευκτα εξαρτάται από μια συλλογική δύναμη

προκειμένου να γίνει ο μετασχηματισμός της αστικοποίησης. Η ελευθερία να σχηματίζουμε και να ανασχηματίζουμε τις πόλεις και τους εαυτούς μας, υποστηρίζω πως είναι ένα από τα πιο σημαντικά αλλά και παραμελημένα ανθρώπινα δικαιώματα»

Όμως, όπως πολλές αξίες έχουν αλλοιωθεί ή ακόμα και χαθεί, έτσι και το δικαίωμα στην πόλη ειδικά στις μέρες που διαβαίνουμε από πολλούς έχει παραφραστεί. Ο Λεφέβρ είχε εκφράσει και περιγράψει αυτό το δικαίωμα στην πόλη με απόλυτη ριζοσπαστική και γνήσια διάθεση ιδεολογική όμως οι μεταγενέστεροι αναπαριστούν πολλές φορές ένα φερέφωνο της ιδεολογίας κομμένο και ραμμένο στα μέτρα τους οπότε χάνεται η αρχική αυτή θεμελίωση του Λεφέβρ.

3.3 Παραδείγματα Κινημάτων Πόλεων

Μερικά κοινωνικά κινήματα όπως το «Κάτοικοι Καταφυγίων» (Abahlali baseMjondolo στη Νότια Αφρική), το «Συμμαχία Δικαίωμα στην Πόλη» (Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής), το «Recht auf Stadt» (Αμβούργο), το «People's Park» (Μπέρκλεϊ) και αρκετά άλλα.

3.3.1 Recht auf Stadt – Το Δικαίωμα στην Πόλη (Αμβούργο)

«Είναι η πόλη μας και κάτι πρέπει να συμβεί! Θέλουμε η πολιτική να σταματήσει να εξετάζει την εισροή των υψηλών εισοδημάτων και την αύξηση της ελκυστικότητας για τους τουρίστες. Εμείς πιέζουμε για μια κοινωνική πολιτική!

Θέλουμε οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις να διατηρηθούν για τις ανάγκες των κατοίκων της περιοχής.

Θέλουμε να δώσουμε ένα παράδειγμα για μια πολιτική στέγασης που τελικά παύει να προσανατολίζεται προς τα κέρδη του κλάδου των ακινήτων.

Θέλουμε μια πολιτική στέγασης που να περιορίζει δραστικά τις ευκαιρίες για επιχειρηματική δραστηριότητα με ακίνητα σε βάρος των κατοίκων του Αμβούργου.

Θέλουμε σαφή υποστήριξη από την πόλη για μοντέλα στέγασης με προσανατολισμό κοινού ενδιαφέροντος, και στα υπάρχοντα κτίριά τους.

Θέλουμε πραγματική κοινωνική κατοικία και μια αλληλεγγύη στέγαση».

Κατά λέξη και ακριβώς έτσι εκφράζεται το κίνημα αυτό στη πόλη του Αμβούργου όπως είναι δημοσιευμένο στο διαδίκτυο (rechtaufstadt.net) μέσω δημοσιογραφικής κάλυψης του Αμβούργου (δεν αναγράφεται συγγραφέας) με του διαδηλωτές να παραπονούνται και να εκφράζουν ένα προς ένα τα προβλήματά τους.

Αυτή η διαμαρτυρία εκφράζει μια νεοφιλελεύθερη κοινωνία που υφιστάμενη της αυθαιρεσίας της εξουσίας προσπαθεί να διεκδικήσει τα δικαιώματα της υποκινούμενη από την κακουχία και παράλληλα με τον προκάτοχο Λεφέβρ εκφραζόμενη κοινωνιολογικά με το Δικαίωμα στην Πόλη.

Οι καταγεγραμμένες διαμαρτυρίες που έχουν παρουσιασθεί είναι μια κλήση σε διαμαρτυρία που εκφράσθηκε πολύ πρόσφατα μέσα στη θερινή περίοδο του 2018 στη πόλη του Αμβούργου.

3.3.2 People's Park

Εικόνα 3. Πάρκο του Λαού στο Μπέρκλεϋ

Στα τέλη της δεκαετίας του 1960 όπου ο ριζοσπαστισμός αναβλύζει σε κοινωνικά κινήματα, παίρνει χώρα και η δημιουργία του Πάρκου του Λαού στο Μπέρκλεϋ.

Η περιοχή Southside της εν λόγω πόλης, έγινε χώρος διεξαγωγής μιας αρκετά μεγάλης για την εποχή διαμαρτυρίας ανάμεσα στις αρχές και του διαμαρτυρόμενους διαδηλωτές.

Στις 15 Μαΐου, το 1969, λαμβάνει χώρα η αιματοκύλιση δύο διαδηλωτών σε αυτή τη διαμαρτυρία καθώς τραυματίζονται θανάσιμα από καραμπίνες αστυνομικών ο δικηγόρος και καλλιτέχνης Osha Neumann και ο καλλιτέχνης O'Brien Thiele. Μέχρι να φτάσουν όμως τα γεγονότα εκεί και να λειτουργήσει η νόμιμη ιδιοκτησία του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας ως δημόσιο πάρκο για τον λαό (People's Park), υπάρχει μια σειρά γεγονότων πάνω στα οποία θα γίνει μια κατατοπιστική αναφορά στα παρακάτω κεφάλαια.

3.3.2.1 Πορεία γεγονότων προς την διαμαρτυρία (1956-1969)

Εικόνα 4. Το Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας (αριστερά), Σφραγίδα του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας (δεξιά).

Το Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας διαθέτει ένα διοικητικό συμβούλιο, τους UC Regents, το οποίο έχει δημιουργηθεί από το 1868 με 26 μέλη που έχουν δικαίωμα ψήφου.

Στα μέσα της δεκαετίας του 1960 το διοικητικό συμβούλιο αυτό διαθέτει περίπου 3 στρέμματα γης για μελλοντική ανοικοδόμηση με περιεχόμενο κατοικίες φοιτητών, χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων και στέγαση γραφείων. Αυτή η κίνηση ονομάστηκε «Σχέδιο Ανάπτυξης Μεγάλης Εμβέλειας». Λόγω οικονομικής έλλειψης το σχέδιο ανατράπηκε και πάγωσε μέχρι τον Ιούνιο του 1967 όπου και ήρθαν στην κατοχή του πανεπιστημίου 1.300.000 δολάρια.

Με μεγάλες φιλοδοξίες ξεκινούν τον Φεβρουάριο του 1968 τα έργα με πρώτες κινήσεις κατεδάφιση κατοικιών κάνοντας τον εν λόγω χώρο ένα οικόπεδο λασπώδους

περιοχής με εγκαταλελειμμένα αυτοκίνητα αφού και πάλι το σχέδιο ανάπτυξης αναβλήθηκε για άλλη μια φορά.

Στη συνέχεια περίπου ένα χρόνο αργότερα οι κάτοικοι και οι επιχειρηματίες του τόπου συναντώνται κάνοντας μια συζήτηση για το τι θα γίνει με τον εγκαταλελειμμένο χώρο.

Την λύση φαίνεται (από τα καταγεγραμμένα γεγονότα) να δίνουν δύο πρόσωπα, ο Wendy Schlesinger και ο Michael Delacour καθώς υποβάλουν ένα σχέδιο ανάπτυξης της κάτωθι του πανεπιστημίου χρήσεως γης, σε ένα δημόσιο πάρκο για τους κατοίκους του Μπέρκλεϊ.

Καταλήγουν λοιπόν σε συμφωνία χωρίς την έγκριση του πανεπιστημίου. Πολύ γρήγορα ξεκινούν οι διαδικασίες και οι ανάλογες δημοσιεύσεις για το θέμα αυτό, με αρχή την 18^η Απριλίου του 1969 .

Δεκάδες κατοίκων φτάνουν στον χώρο και αρχίζουν να φτιάχνουν μαζί το πάρκο αυτό που συμφωνήσανε. Γίνονται εκατοντάδες ακόμα πιο γρήγορα και οι δωρεές και οι παράπλευρες βοήθειες πληθαίνουν και βοηθούν ολοένα και περισσότερο. Φτάνουν στα τέλη του Μαΐου οι συμμετέχοντες να έχουν ολοκληρώσει το πάρκο.

Την 28^η Απριλίου 1969, ο αναπληρωτής καγκελάριος του Μπέρκλεϊ Earl Cheit δημοσίευσε σχέδιο για την κατασκευή ενός αθλητικού τομέα. Αυτή η κίνηση έρχεται αντιμέτωπη με τους ακτιβιστές και δημιουργούς του πάρκου. Ωστόσο, η Cheit δήλωσε ότι δεν θα λάβει μέτρα χωρίς να ειδοποιήσει τους κατασκευαστές του πάρκου.

Δύο ημέρες αργότερα, στις 30 Απριλίου, η Cheit διέθεσε τον έλεγχο για το ένα τέταρτο του οικοπέδου στους οικοδόμους του πάρκου.

Στις 6 Μαΐου, η καγκελάριος Heyns συναντήθηκε με μέλη της επιτροπής του πάρκου του Μπέρκλεϊ, εκπρόσωποι σπουδαστών και καθηγητές του Κολλεγίου Περιβαλλοντικής Σχεδίασης. Έθεσε χρονικό όριο τριών εβδομάδων για αυτή την ομάδα να εκπονήσει ένα σχέδιο για το πάρκο και επανέλαβε την υπόσχεσή του ότι η κατασκευή δεν θα ξεκινήσει χωρίς προηγούμενη προειδοποίηση.

Την 13^η Μαΐου 1969, ο Καγκελάριος Roger W. Heyns δημοσιεύει στα μέσα ενημέρωσης μέσω δελτίου τύπου ότι το Πανεπιστήμιο θα χτίσει ένα φράχτη γύρω από το ακίνητο και θα αρχίσει την κατασκευή.

Η μεγάλη αντιπαράθεση ξεκινά με την κίνηση του κυβερνήτη Ρέιγκαν την 15^η Μαΐου του 1969 όπου στέλνει την αστυνομία της Καλιφόρνιας και την Αστυνομία του Μπέρκλεϋ στο Πάρκο του Λαού. Έτσι χωρίς πλέον προειδοποίηση ξεκινούν τις εργασίες έχοντας περιφρουρήσει όλο το πάρκο μέσα και έξω με 8 μπλοκ.

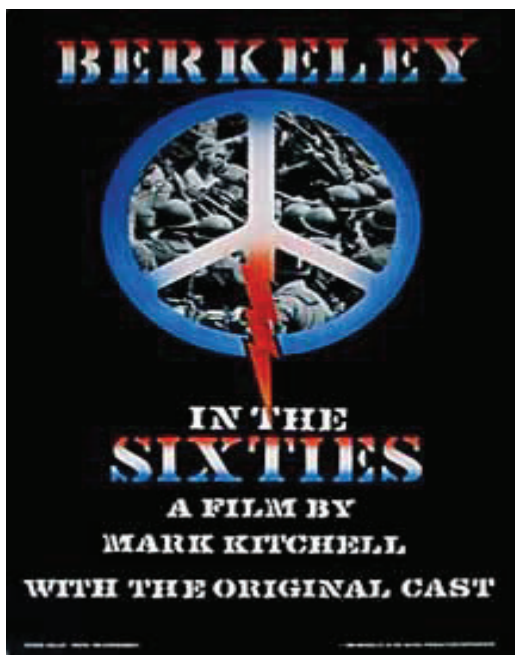
Στη συνέχεια ακολουθούν διαμαρτυρίες στο Ράλλυ που θα γινόταν στο Sproul Plaza που είχε διοργανωθεί με σκοπό να συζητηθεί η αραβοϊσραηλινή σύγκρουση. Περισσότεροι από 4000 διαδηλωτές αρχίζουν να χάνουν την ψυχραιμία τους και έτσι ακολουθεί ένα αιματηρό χάος με θανάτους και πολλούς τραυματίες καθώς γίνεται χρήση καραμπίνας από τις αρχές και τα αποτελέσματα τραγικά.

Ακολούθησαν πολλές διαμάχες και διαμαρτυρίες μέχρι την 30^η Μαΐου 1969 όπου πλέον γίνεται μια ειρηνική διαμαρτυρία με τον μεγάλο αριθμό των 30.000 διαδηλωτών που απλά διασπάρτηκαν ήσυχα και χωρίς θανάτους και τραυματίες. Ακολουθούν ποικίλες διαμαρτυρίες και διαμάχες του λαού με τον κυβερνήτη και τους μετέπειτα πολιτικούς έως την ειρήνη που επικράτησε τα επόμενα χρόνια και το τέλος αυτής της διαμάχης. Πλέον το Πάρκο του Λαού είναι παραχωρημένο στον λαό όμως είναι φοβερά στιγματισμένο και φέρει πολλές κακές αναμνήσεις και μια αιματοκυλισμένη ιστορία όπου ανατριχιάζει κανείς αν μάθει για μια από τις πιο βίαιες διαμάχες σε πανεπιστήμιο με νεκρούς φοιτητές και πολίτες διαδηλωτές.

Μέχρι και τον Μάιο του 2018 αναφέρονται πολλαπλά περιστατικά κακόφημης ύπαρξης και διακίνησης ναρκωτικών στο Πάρκο του Μπέρκλεϋ και μάλιστα έχουν σημειωθεί 10.102 περιστατικά εγκληματικών ενεργειών μεταξύ 2012 και 2017. Έτσι πρέπει να τονισθεί ότι ο χώρος αυτός αποτελεί μια απειλή και ένα φόβο για τους πολίτες της εποχής που διανύουμε. Είναι στενάχωρο το γεγονός αυτό καθώς το αιματοκυλισμένο παρελθόν και οι μάχες για την διεκδίκησή του υπέρ των πολιτών πλέον δεν βρίσκει ανάλογο πνεύμα εκτίμησης από τους απογόνους της περασμένης γενιάς που πόνεσε για αυτό.

Εικόνα 5. Αεροφωτογραφία του Sproul Plaza από το 1978. Η φοιτητική ένωση και η πύλη Sather είναι ορατά στην κάτω δεξιά γωνία.

Εικόνα 6. Ταινία εποχής: Το Μπέρκλεϋ στη δεκαετία του '60

Εικόνα 7. Sproul Plaza Ράλι 20 Μαρτίου 2003: Διαμαρτυρία ειρηνική υπέρ του Ιράκ για να σταματήσει ο πόλεμος.

4. Αγανακτισμένοι

Εικόνα 8. Συγκέντρωση των Αγανακτισμένων έξω από την Βουλή.

4.1 Ρίζα εξέγερσης και οι πρώτες κινήσεις

Στις αρχές του 21^{ου} αιώνα βλέπουμε διάφορα να συμβαίνουν είτε οικονομικού είτε πολιτικού είτε κοινωνικού περιεχομένου και κατά κοινή ομολογία λογικό, καθώς η ανθρωπότητα συνεχώς εξελίσσεται και διορθώνεται ειδικά σε ζητήματα επιστήμης και φιλοσοφίας και τεχνών. Παρόλα ταύτα, τα ένστικτα μας σαν άνθρωποι, είναι γενετήσια και δεν γνωρίζουν νόμους και όρια και για αυτό επιστρέφουμε και σε πρωτόγονες καταστάσεις κατά την λάθος πολλές φορές έκφραση διαμαρτυρίας περί θεμάτων και αιτημάτων. Μια σειρά από συνταρακτικά γεγονότα ειδικά στην δύση του έτους 2008, έρχονται να σπείρουν όλο και περισσότερες εξεγέρσεις από τον λαό προς την κυβέρνηση και το ανάποδο. Η αστυνομία στο προσκήνιο προσπαθεί πάντα να φέρει την ισορροπία με αρκετές φορές να υπάρχουν παράπλευρες απώλειες.

Χιλιάδες Έλληνες πολίτες, ενεργοί πολιτικής πεποιθήσεως και μη, ξεχύνονται στους δρόμους καταλήγοντας στην πλατεία Συντάγματος να φωνάζουν για το δίκιο του Ελληνικού λαού με το ονομαστικό λάβαρο του κινήματος «Αγανακτισμένοι». Δεν κράτησε για πολύ καιρό , δεν υπήρξε μια «σφικτή» οργανωμένη κίνηση με κάποιο στοιχειώδες επιτελείο ή κάποιον αρχηγό να ορίζει τις μετακινήσεις και τις ενέργειες του κινήματος όμως υπήρχε μια ομόφωνη αντίσταση στο μνημόνιο που ήταν σε ψήφιση για την χώρα μας.

Το κίνημα των Αγανακτισμένων ιδρύεται εντελώς τυχαία από την Θεσσαλονίκη όπου γίνεται μια σχετική αναφορά δυο δεκαοχτάχρονων μαθητών στο Facebook περί των γεγονότων και της κακής οικονομικής κατάστασης που βίωνε η Ελλάδα. Το σύνθημα ήταν «Όλοι οι Αγανακτισμένοι στον Λευκό Πύργο». Έτσι ανακοινώθηκε το πρώτο ραντεβού του ανερχόμενου κινήματος κάτω από τον Λευκό Πύργο της Θεσσαλονίκης το βράδυ της 25^{ης} Μαΐου το 2011. Παρεμπιπτόντως είναι σημαντικό να αναφερθεί πως υπήρξε μια φήμη πως έγινε πιστή μίμηση των Ισπανών «Indignados» , πως οι μαθητές δηλαδή εμπνεύστηκαν το όνομα του κινήματος από αυτούς.

Στη συνέχεια θα ακολουθήσουν αρκετές πορείες άλλοτε ειρηνικές και άλλοτε όχι, καθώς είναι σχεδόν βέβαιο πως πάντα μέσα σε μαζικές κινήσεις λαού προς διαμαρτυρία και αντίσταση κατά των πολιτικών δρωμένων υπάρχει ένταση και το αμείωτο ενδιαφέρον της Ελληνικής Αστυνομίας σε όλες του τις κατευθύνσεις.

Παρόλα αυτά υπήρχε μια ανάμεικτη πολιτική θέση των συμμετεχόντων στο κίνημα κάτι που θα μπορούσε να αποβεί σχισματικό για αυτούς. Το αποτέλεσμα όμως, έδειξε πως πλέον οι αμφίπλευρες κομματικές θέσεις των πολιτών υποχώρησαν ώστε να βγει μπροστά ο Έλληνας πολίτης αρκετά συσπειρωμένος, διαμαρτυρόμενος για τα κακώς κείμενα. Δεν σημαίνει βέβαια πως πάντοτε εισακούγεται η φωνή του λαού, όμως είναι σημαντική η ακατάπαυστη προσπάθεια να διεκδικηθεί το εκάστοτε αίτημα και το γεγονός ότι η κυβέρνηση καταλαβαίνει πως έχει να κάνει με αρκετά ζωντανούς και ενεργητικούς πολίτες όπου δεν διστάζουν να βγουν και να διεκδικήσουν το δίκιο τους. Κάπως έτσι ξεκινάει μια σειρά διαδηλώσεων όπου στα τέλη του Ιουλίου θα αρχίσει να περιορίζεται και εν γένει να αποκτά την κατιούσα.

4.2 Συνωστισμός ποικίλων κομματικών πεποιθήσεων

Οι συγκεντρώσεις των Αγανακτισμένων σε όλη την ελληνική επικράτεια, ήταν ποικίλης κομματικής θέσεως και αρκετοί μάλιστα από αυτούς απείχαν πολιτικής ταυτότητας καθώς δηλώνανε αδιάφοροι.

Πιο συγκεκριμένα, στην πλατεία Συντάγματος στην Αθήνα όπου και γίνανε εγκαταστάσεις των Αγανακτισμένων σε όλη την πλατεία, υπήρχε ο εξής διαχωρισμός στα δυο μέρη της πλατείας. Το μεν πάνω μέρος της πλατείας είχε γεμίσει από εθνικιστές και πατριωτικές φωνές οι οποίες σαφώς και μάχονταν με θέρμη για να αλλάξουν τα δεδομένα και το δε κάτω μέρος της πλατείας σε πλειοψηφία ήταν κατελιημμένο από «αριστεράς» οπαδούς οι οποίοι επίσης ενεργοί και ηχηροί κάνανε και αυτοί τον αγώνα τους.

Το σημαντικό όμως της υπόθεσης ήταν το γεγονός ότι, παρά τις ποικίλες κομματικές πεποιθήσεις που άκμαζαν σε όλους τους πολίτες, υπήρχε ένα πνεύμα ουδετερότητας σε κομματική στάση και μια ενωμένη φωνή του λαού με κοινά συνθήματα και κοινή πεποίθηση να κραυγάζουν διάφορα συνθήματα και κοινό αγώνα. Δύο από τα πιο γνωστά συνθήματα που ακούστηκαν στην πλατεία Συντάγματος : «Η χούντα δεν τελείωσε το '73, εμείς θα την κηδέψουμε σε τούτη την πλατεία», «Να καεί, να καεί, το μπ***. η Βουλή», έχουν σχολιαστεί με στάση αμυντική καθώς τέτοιες εκφράσεις δεν συνέπιπταν με την πραγματική κατάσταση που ήταν αναγκαίο να υπάρξει συνεργασία λαού και κράτους και όχι διαμάχες και έριδες.

4.3 Ομοφωνία εναντίον του κοινοβουλευτισμού

Υπήρχε μια γενικευμένη θέση των διαδηλωτών εναντίον του κοινοβουλευτισμού με έντονες διαμαρτυρίες. Συνοδεία αυτών των ενεργειών ήρθε και η απόπειρα εισβολής στο Κοινοβούλιο από τους εξαγριωμένους διαδηλωτές. Αυτές οι ενέργειες έλαβαν χώρα στην πλατεία Συντάγματος από την πάνω πλευρά καθώς αναφέρεται σε ειδησεογραφική κάλυψη της εφημερίδας «Το Βήμα», ενώ από το κάτω μέρος της πλατείας, ένα κίνημα-οργάνωση με τίτλο «Άμεση Δημοκρατία» προσπάθησε κατά την 28^η και 29^η Ιουνίου να παρεμποδίσει την κοινοβουλευτική διαδικασία. Όλες αυτά τα έκτροπα που συνέβησαν, και οι προσπάθεια να εμποδιστούν οι βουλευτές σε προσέλευση προς ψήφο των αντιπροσώπων αλλά και τα υβριστικά συνθήματα,

αποτέλεσαν μεγάλη ενοχή για τους διαδηλωτές κάνοντάς τους να χάσουν εγκυρότητα και ισχύ απέναντι στο κράτος. Οι Αγανακτισμένοι ακόμη, είχαν ένα περιορισμένο χρονικό πεδίο δράσης το οποίο δεν ξεπερνούσε τις 35 με 40 μέρες στο σύνολο. Χαρακτηριστική ακόμη ήταν η ειρηνική τάση του λαού στις εν προκειμένω συνάξεις και η γενικότερη θέση των Αγανακτισμένων «να φύγουν όλοι» με πανό και φωνές οι οποίες δεν εξέφραζαν κάποιο συγκεκριμένο αίτημα. Καθώς αυτή η φλόγα της αγανάκτησης σιγά σιγά έσβηνε, με την παρουσίαση του Μεσοπρόθεσμου τον Ιούνιο ξεκίνησαν και πάλι οι ομαδοποιημένες εξεγέρσεις και πορείες των Αγανακτισμένων. Είναι σημαντικό να σημειωθεί εδώ το γεγονός ότι εξ αρχής υπήρχε μια δυσκολία από πλευράς κοινοβουλίου στο πώς να διαχειριστούν αυτό το ξαφνικό μένος από το κίνημα των Αγανακτισμένων όμως και από την μεριά των Αγανακτισμένων υπήρχε μια αβεβαιότητα πράξεων και διαμαρτυριών που δεν έδειχνε να οδηγεί σε κάποιο ουσιαστικό αποτέλεσμα. Κάπως έτσι συνεχίζονται οι διαμάχες μεταξύ του λαού και του ελληνικού κοινοβουλίου δείχνοντας αρκετές φορές τα μέσα μαζικής ενημέρωσης πως κάτι πρέπει να γίνει, κάτι πρέπει να αλλάξει για να υπάρξει ειρήνη και ομόνοια.

Συνεπώς παρατηρείται αυτή η αμήχανη στάση του κινήματος των Αγανακτισμένων όπου ως σχεδόν σπασμωδικές κινήσεις απέναντι σε ένα κράτος το οποίο σε συνεργασία με τα ευρωπαϊκά γράναζια ξεκινά μια διαδρομή η οποία δεν πρόκειται να καταλήξει αλλού παρά εκεί που τα μεγάλα συμφέροντα θέλουν να οδηγηθεί και να εδραιωθεί όχι μόνο κατά το «Θεαθήναι» αλλά και κατά τον γνώμονα της υποταγής της Ελλάδας στους συμμάχους δανειστές της κατά λόγο και κανόνα άριστης συνεργασίας. Ακόμα, δεν είναι λίγες οι φορές που το κίνημα κατηγορήθηκε, μέσα από ένα πνεύμα καλλωπιστικό στην κακεντρέχεια διάφορων επιτηδείων, ως μία ακόμα προπαγανδιστική, πολιτική εκ του έσθθεν κίνηση, που σύντομα θα φανέρωνε το «κόμμα-σωτήρα» που ήρθε να επέμβει στον πνιγμό της Ελλάδας.

4.4 Λίγο μετά τις πρώτες συγκεντρώσεις

Την περίοδο που οι πλατείες ήταν γεμάτες έγιναν κάποιες δημοσκοπήσεις που σκιαγράφησαν το προφίλ των Αγανακτισμένων. Σύμφωνα με τη δημοσκόπηση της

Public Issue, τον Ιούνιο του 2011 το μεγαλύτερο ποσοστό όσων συγκεντρώθηκαν στις πλατείες ήταν 45-54 ετών (26%) με δεύτερο το ηλικιακό γκρουπ 35-44 (23%). Σύμφωνα με δημοσκόπηση της Kappa Research, την ίδια εποχή, 22,7% δήλωσαν οπαδοί του ΠΑΣΟΚ, 21,2% είπαν ότι δεν ανήκουν σε κανένα κόμμα και 14,2% δήλωσαν οπαδοί της Ν.Δ.

Το διάστημα κατά το οποίο οι αγανακτισμένοι διαδηλωτές έχουν ξεχυθεί στις πλατείες και προσπαθούν να διεκδικήσουν με θέρμη την αποχώρηση των «τοξικών» διαχειριστών της ελληνικής επικράτειας, η Public Issue προβαίνει σε μια δημοσκόπηση και συγκεντρώνει μερικά στατιστικά στοιχεία όσον αφορά το φύλο, την ηλικία καθώς και την κομματική θέση των διαδηλωτών. Σε τέτοια δημοσκόπηση προβαίνει και η Kappa Research με αποτελέσματα που παρουσιάζουν το 22,7% των ερωτηθέντων να δηλώνουν οπαδοί του ΠΑΣΟΚ, το 14,2% ΝΔ και ένα 21,2% να αναφέρουν πως δεν τίθενται υπέρ του οποιουδήποτε κόμματος.

Στη συνέχεια και όπως είναι λογικό τα μέσα μαζικής ενημέρωσης έχουν κυριολεκτικά «πάρει φωτιά» κυνηγώντας ημέρα και νύχτα από θερμά και μη γεγονότα μέχρι και αξιοσημείωτες δονήσεις στο εσωτερικό του κινήματος. Παρόλα τα γεγονότα το κίνημα των Αγανακτισμένων πλέον δηλώνει σε σχετική έρευνα του Οικονομικού Πανεπιστημίου (Γ. Αυλωνίτης, καθηγητής στο Τμήμα Μάρκετινγκ & Επικοινωνίας, Κ. Παπαδάς και Μ. Ψιμούλη, υποψήφιοι διδάκτορες) πως η προηγούμενη αγανάκτηση πλέον έχει γίνει κοινό σύνθημα «Είμαστε Αποφασισμένοι» και δεν πρόκειται να γίνει καμία παθητική στάση λάβαρο του έντονου και εθνικιστικού πνεύματος του κινήματος.

Η δημοκρατία, η αλληλεγγύη, η ομοφωνία και η συλλογικότητα ήταν οι βασικές αξίες που φάνηκε να πρεσβεύει το κίνημα των Αγανακτισμένων. Αν και η πλειοψηφία δεν θα ήθελε το κίνημα να εξελιχθεί σε πολιτικό κόμμα, αρκετοί ανέφεραν ότι θα ήθελαν να συμμετάσχει στις επόμενες εκλογές. Αρκετοί όμως θα άλλαζαν πολλά, αν το κίνημα ξεκινούσε από την αρχή. «Η οργάνωση δεν ήταν τόσο καλή» είπαν κάποιοι, ενώ άλλοι θα ήθελαν ένα πιο δραστικό και πρακτικό κίνημα. Η ανάγκη πολιτικής συνείδησης και συγκεκριμένης ιδεολογικής βάσης αναφέρθηκε από πολλούς, ενώ αρκετοί εξομολογήθηκαν ότι θα προτιμούσαν ένα διαφορετικό χώρο, χωρίς τοξικομανείς και αστέγους. Παρά την ύπαρξη διαφορετικών ιδεολογιών, η ενότητα εμφανίστηκε ως κύριο χαρακτηριστικό του κινήματος.

Εικόνα 9. Αντιπολιτική καμπάνια σε συγκέντρωση των Αγανακτισμένων.

4.5 Η οικονομική κρίση ως κατασταλτικός παράγοντας της ειρήνης

Εικόνα 10. Πρώτη φορά χημικά από τις αρχές προς τους διαδηλωτές κατά την διάρκεια θερμών επεισοδίων.

Μέσα σε αυτές τις αντιπαραθέσεις και διχοστασίες που αρκετές φορές γίνονται αιτία για εξέγερση ανθρώπων με σκοπό την υπεράσπιση αναγκαίων τις περισσότερες φορές αγαθών μπορεί κανείς να διαπιστώσει πως το φαινόμενο της οικονομικής κρίσης έρχεται με τη σειρά του να σηκώσει την ειρήνη από τη κοινωνία.

Το γεγονός ότι ο άνθρωπος δεν δέχεται έτσι απλά την εν γένει καταπόνηση αυτή στη «πλάτη» του είναι κάτι το θεμιτό για αρκετούς κοινωνιολόγους, φιλόσοφους αλλά και ειδικούς της ψυχικής υγείας αφού δημιουργούν τις προϋποθέσεις για φύλαξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και αναγκαίων αγαθών όπως προαναφέρθηκε. Καθώς τα διάφορα κακώς κείμενα στα πολιτικά δρώμενα αναδύονται με δυσφορία ακόμη και από τα πολιτικά πρόσωπα, ο ενεργός πολίτης όντας εκ φύσεως διαμαρτυρόμενος στα εναντίον του «πυρά», δημιουργεί αυτές τις ενώσεις που όπως έχει αναλυθεί στη παρούσα μελέτη μεταφράζεται σε συνδικάτα, λόμπι, συνεταιρισμούς, ΜΚΟ ακόμα και παράνομες «συμμορίες» όπως οι οργανωμένοι κουκουλοφόροι αγνώστου ταυτότητας.

Εικόνα 11. Παρουσία επίλεκτης αστυνομικής δύναμης σε διαδήλωση των Αγανακτισμένων στην πλατεία Συντάγματος.

Οι Αγανακτισμένοι στην Ελλάδα ως ένα προϊόν αυτής της οικονομικής κρίσης όντως παραβίασαν τα επίπεδα της ειρήνης στη χώρα σε σημείο να υπάρξει οργανωμένη αστυνομική αντίσταση και καταδίωξη σε μεγάλο βαθμό ώστε να χάσει τη σοβαρότητά του ως κοινωνικό κίνημα με έννομο υπόβαθρο. Οι πολυάριθμους

διαμαρτυρίες σίγουρα λειτούργησαν ως τροχοπέδη προσωρινά στα πολιτικά δρώμενα, όμως λόγω της έλλειψης εδραιωμένης συνέχειας και ομόνοιας των Αγανακτισμένων πολύ γρήγορα έμειναν μονάχα οι αντίλαλοί τους στη πλατεία Συντάγματος της Αθήνας χωρίς κερδισμένες νίκες.

Η οικονομική κρίση λοιπόν που αποσύρει πολλές φορές την ομόνοια και την ειρήνη από τον χώρο στον οποίο δραστηριοποιείται παίρνοντας πολλές μορφές μιλώντας για ανέχεια, φτώχεια και προβληματική πολλές φορές υγειονομική περίθαλψη, μπορεί πάντα να αντιμετωπιστεί με τα κατάλληλα πολιτικά πρόσωπα, με επίμονες ειρηνικές εξεγέρσεις του λαού και την σημαντική διάρκεια και ομόνοια στη χώρα.

Εικόνα 12. Συλλήψεις κατά την διάρκεια επεισοδίων σε διαδήλωση των Αγανακτισμένων.

Εικόνα 13. Μάχη σώμα με σώμα διαδηλωτών με τις αρχές.

4.5.1 Φωτογραφικό υλικό της θερμής περιόδου των επεισοδίων με το κίνημα των Αγανακτισμένων

Εικόνα 14. Ένταση μεταξύ των ΜΑΤ και των διαδηλωτών

Εικόνα 15. Παρατεταγμένες δυνάμεις των αρχών

Εικόνα 16. Στιγμές βίας και ακαταστασίας έξω από την Βουλή

Εικόνα 17. Επεισόδια με δακρυγόνα

Εικόνα 18. Πανό με συνθήματα Αγανακτισμένων

Εικόνα 19. Μάχη διαδηλωτών με τα MAT

4.5.2 Κινητοποιήσεις Ιουλίου 2011

Τον Ιούλιο του 2011 υπήρχαν με μικρότερη βέβαια συχνότητα οι συνάξεις των Αγανακτισμένων. Ο λόγος για τον οποίο οι συνάξεις αυτές και οι πορείες πραγματοποιούνται σε μικρότερο βεληνεκές είναι οι συλλήψεις και οι άγαρμπες συγκρούσεις με την αστυνομία περίπου στα τέλη του προηγούμενου μήνα όπου και σημειώθηκαν αρκετά γεγονότα, ικανά να περιορίσουν αυτές τις διαδηλώσεις. Η σκληρή συμπεριφορά μερικές φορές από μέρος της αστυνομίας έκανε αρκετούς διαδηλωτές που εκ του αποτελέσματος φαίνεται πως συνέβαλαν και σε ταραχές, να αποσυρθούν ή να κρατούν μια πιο αποστασιοποιημένη θέση έναντι στα κακώς κείμενα του πληγωμένου ελληνικού οικονομικού συστήματος.

Καθ όλη την διάρκεια των διαμαρτυριών αυτών έχουν στηθεί στην πλατεία Συντάγματος σε ένα μεγάλος εύρος αυτής σκηνές και μικρά περίπτερα, πανό με συνθήματα και αρκετούς ανθρώπους να μένουν με αυτό τον τρόπο νυχθημερόν σε μια μόνιμη διαμαρτυρία με κοινή λεζάντα τον τίτλο των Αγανακτισμένων Ελλήνων εναντίον των οικονομικών ευτράπελων που δεν σταματούν το ένα να διαδέχεται το άλλο. Λόγω της επικείμενης κατάστασης κινείται επί του θέματος άμεσα ο υπουργός

δικαιοσύνης Μιλτιάδης Παπαϊωάννου και κινεί τον δήμαρχο της Αθήνας, κύριο Γεώργιο Καμίνη, να πάρει όλη αυτή την παρουσία των σκηνών και των πανό από την πλατεία Συντάγματος. Σχεδόν στο τέλος του μήνα επεμβαίνουν με έντονο τρόπο επίλεκτα σώματα της ελληνικής αστυνομίας και απομακρύνουν όλες τις σκηνές και τα πανό από την πλατεία Συντάγματος έχοντας βέβαια οι αρχές στα χέρια τους καθαρή εισαγγελική απόφαση περί της εντολής της εκκαθάρισης της πλατείας.

Στη συνέχεια και αφού ψηφίζεται το μεσοπρόθεσμο, υπάρχει γενικότερα στην Ελλάδα μια αρνητική στάση των Ελλήνων προς του βουλευτές όσον αφορά την συμμετοχή τους σε αυτό. Τα γεγονότα αυτά λαμβάνουν χώρα στις κατά τόπους αποδοκimasίες από τους ψηφοφόρους προς τους βουλευτές πρόσωπο προς πρόσωπο, με το κυβερνών κόμμα Σύριζα να τάσσεται υπέρ της θέσεως πως όλα πάνε όπως πρέπει να πάνε και οι θέσεις των βουλευτών και του κόμματος γενικότερα είναι η πιο σωστή σε όλο το μήκος της κομματικής διακυβέρνησης. Σημαντικό είναι επίσης να αναφερθεί πως σε δημοσκοπήσεις ο λαός της Ελλάδας ομολογεί πως οι διαδηλωτές κινούνται σαφώς από πνεύμα εθνικιστικό περισσότερο παρά από κάποια κομματική φωνή που θέλει να παρέμβει στα κακώς κείμενα.

4.5.3 Κινητοποιήσεις και γεγονότα διαταραχών εν μέσω πολιτικών δρώμενων κατά την οικονομική κρίση εν γένει στην Ελλάδα

Καθώς η οικονομική κρίση χτυπά την Ελλάδα στους πρόποδες του 2008 και μετά, η αγωνία εντείνεται σε όλους τους Έλληνες πολίτες και διάφορα γεγονότα ξεκινούν να ταρασσουν την ήδη ταραγμένη κοινωνία καθώς ποτέ δεν λείπουν οι πολλαπλές προπαγάνδες περί μυστικιστικών δρωμένων και συνομοσιών που κρύβονται πίσω από τα πέπλα ανθοφορίας των κομμάτων.

Η ελληνική οικονομία αρχίζει να ξεφτίζει τις τσέπες των μικρομεσαίων και των απλών εργαζομένων αφού με γοργά βήματα η ανεργία αγγίζει το 15% κατά το μεσοδιάστημα 2008-2011. Με την είσοδο του 2012 η ανεργία φτάνει το 21,8% , κάτι που κάνει τα μέσα μαζικής ενημέρωσης να παίρνουν φωτιά και τους ανθρώπους να στεναχωρούνται και να θρηγούν για την έλλειψη του απαραίτητου της επιβίωσης.

Το 2010 σημειώνονται σοβαρές μειώσεις στο εισόδημα με μια πτώση έως και 35% για κλάδους δημοσίων υπαλλήλων και περίπου το 16% για συνταξιούχους. Με δεδομένη την οικονομική ανεπάρκεια ξεκινά ένας γοργός καλπασμός απαλλοτρίωσης

του χαμηλού βιοτικού επιπέδου στην Ελλάδα και η ακρίβεια στο προϊόντα και γενικά στο κόστος ζωής αρχίζουν να γίνονται καθημερινό άγχος για τους περισσότερους.

Στη συνέχεια κατά μνημονίου παραγγελίας αρχίζουν όπως είναι γνωστό ξεκινούν και οι επιβαρύνσεις με νέους φόρους και αρκετές φορές «έκτακτες» φορολογικές επιβαρύνσεις. Τέτοια γεγονότα ελλοχεύουν όλο και περισσότερες αντιδράσεις, συλλαλητήρια, και εξεγέρσεις από πολυάριθμα μέλη του λαού της Ελλάδας, κομματικής εμπνεύσεως και μη, ανεξαρτήτου ηλικίας και φύλου. Κάπως έτσι ξεκινούν θερμές περιόδους εξεγέρσεων με έντονο το πνεύμα της αγανάκτησης και της ενοχλημένης πολιτικής ταυτότητας.

Γεγονός αυτής της περιόδου υπήρξε και η φυγάδευση των Μίκυ Θεοδωράκη και Μανώλη Γλέζου στο ιατρείο της βουλής έπειτα από επέμβαση της αστυνομίας προς φύλαξή τους. Οι ίδιοι, είχαν παρευρεθεί στην πλατεία Συντάγματος, ημέρα ψήφισης των μέτρων λιτότητας από τους βουλευτές και βρέθηκαν ξαφνικά σε πεδίο μάχης όπως εξελίχθηκε αυτή η διαμαρτυρία αφού η αστυνομία σε ώρα απογευματινή ξεκινά να διώχνει τους διαδηλωτές.

Στη συνέχεια και για τα επόμενα χρόνια αλληπάλληλες διαμάχες και πορείες διαδηλωτών οδηγούν σε απολογισμό τον δήμο Αθηναίων να καταγράφει πάνω από 100 ζημιές σε κτίρια κρατικά και μη. Πάνω από 200 διαδηλωτές ξαφνικά βρίσκονται νοσηλευόμενοι στο Νοσοκομείο της Αθήνας με το ενοχικό δίκαιο να τους συνοδεύει σε συλλήψεις και κρατήσεις στο ελληνικό αστυνομικό τμήμα.

Στην πλατεία Συντάγματος κατά την 4^η Απριλίου του 2012 σημειώθηκε αυτοκτονία του συνταξιούχου Δημήτρη Χριστούλα , ο οποίος μέσα από δεινές διαμαρτυρίες περί της οικονομικής κρίσης και των όσων συμβαίνουν γύρω από αυτήν, στιγμάτισε την Ελλάδα και την οικογένειά του με έναν ακόμα χαμό. Πιο συγκεκριμένα, την ίδια νύχτα γίνεται μια διαδήλωση σχετικά με τα ήδη κακώς κείμενα και με αφορμή τον δύστυχο αυτόχειρα. Ακολουθούν επεμβάσεις της αστυνομίας με έντονες ενέργειες και συνεχίζονται τα γεγονότα μέχρι και την επόμενη μέρα. Μέσα στα γεγονότα αυτά τραυματίζονται δύο ρεπόρτερ σχετικών καναλιών.

Ένας διαφορετικός τρόπος αντίδρασης στην οικονομική κρίση υπήρξε το αποκαλούμενο «Κίνημα της Πατάτας». Πρόκειται για ένα κίνημα αυτοοργάνωσης των παραγωγών αγροτικών προϊόντων με τους καταναλωτές, με σκοπό την απευθείας

διάθεση των αγροτικών προϊόντων στους τελευταίους χωρίς την μεσολάβηση εμπόρων. Το κίνημα ξεκίνησε από την Κατερίνη και επεκτάθηκε σταδιακά και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας. Γνώρισε προβολή και σε μεγάλα ειδησεογραφικά δίκτυα του εξωτερικού, όπως το BBC το οποίο αφιέρωσε εκτενές ρεπορτάζ γι αυτό.

Κάπως έτσι λοιπόν με πολυάριθμα παραδείγματα αποδεικνύεται πως η οικονομική κρίση και το κοινωνικό κίνημα των Αγανακτισμένων σαφώς ευνοούν την ταραχή στη χώρα και την πολυποίκιλη διάσπαση των ανθρώπινων σχέσεων. Έτσι, εκ του αποτελέσματος πλέον μπορεί κανείς να διαπιστώσει την οργισμένη μορφή και την θυελλώδη καταστροφή που φέρνει μία αγενής έκφραση καταπίεσης και αποτελμάτωσης της υγιούς έκφρασης διαμαρτυρίας.

4.6 Γενικά στατιστικά στοιχεία συμμετοχής στους Αγανακτισμένους

Σύμφωνα με έρευνα των εφημερίδων «Το Βήμα» και «Εθνος» υπάρχουν οι εξής συμμετοχές στο κίνημα κατά φύλλο, ηλικία, πολιτική τοποθέτηση :

Το 2011 η συμμετοχή των ανδρών στο κίνημα ήταν κατά το 55,5% του συνόλου ενώ το υπόλοιπο 44,5% γυναίκες. Το 39% επίσης ήταν πάνω από 45 χρονών (16% 45-54, 12% 55-64, 11% άνω των 65) , ενώ το 25% ήταν 25-34, το 22% 45-46, το 11% 17-24 και το 3% έως 16 ετών. Κατά την πολιτική τους τοποθέτηση το 13% υποστήριζε δεξιά, το 26 % υποστήριζε κέντρο , το 45% υποστήριζε αριστερά ενώ το υπόλοιπο 16% δεν επιθυμούσε να απαντήσει.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σε αυτή την εργασία έχει καλυφθεί μια ιστορική παρουσίαση κινημάτων των τελευταίων εβδομήντα περίπου χρόνων.

Η εκκίνηση λοιπόν των κινημάτων αυτών γίνεται στις αρχές του 1950 ίσως και λίγο πιο πίσω, με καταγεγραμμένα γεγονότα, πρόσωπα και εξελίξεις στην μορφή των κινημάτων αυτών.

Συμπερασματικά λοιπόν όλες αυτές οι εξεγέρσεις και οι μάχες του λαού απέναντι στην εξουσία έχουν σημειώσει όχι μόνο νίκες αλλά και αλλαγές μόνιμες στην ιστορία του ανθρώπου.

Η εξουσία και το πολιτικό της υπόβαθρο πάντα δείχνει να επηρεάζεται και από τα μικρά κοινωνικά κινήματα και πολύ περισσότερο από τα μεγάλα τα οποία συσπειρώνουν μεγάλες μερίδες ανθρώπων ώστε η δύναμη της συλλογικότητας να νικήσει την κυβέρνηση και το κράτος, όσο αφορά την εκζήτηση της επίλυσης του εκάστοτε κοινωνικού αιτήματος.

Ένα από τα πιο αντιπροσωπευτικά παραδείγματα κοινωνικού κινήματος που σημείωσε σχεδόν τις περισσότερες συμμετοχές από τα περισσότερα κινήματα ήταν αυτό του φεμινισμού. Το κίνημα του φεμινισμού όπου και καταγράφεται στην πτυχιακή αυτή, κίνησε όλο σχεδόν τον γυναικείο πληθυσμό της δεκαετίας του 60' με ριζοσπαστικές αλλαγές όχι μόνο στην κοινωνία, όχι μόνο στην ενδοοικογενειακή αλληλεπίδραση αλλά και στην πολιτική, στην παγκόσμια βιομηχανία και στην παγκόσμια οικονομία. Το γεγονός ότι σταδιακά το κίνημα αυτό διεκδίκησε και κέρδισε ολοένα και μεγαλύτερη θέση στην ισότητα των δυο φύλων και κατ' επέκταση σε όσα σχεδόν χρησιμοποιεί το φύλλο των ανδρών, εκτόξευσε την παραγωγή σε όλα, στο ζενίθ.

Έτσι λοιπόν είναι πολύ εύκολο να διακρίνει κανείς από μερικά παραδείγματα στην ιστορική αφήγηση των εξελίξεων αυτών των κινημάτων ότι η συλλογική τους δράση έχει αποτελέσματα σταθμούς νέων κοινωνιών, πως η συλλογική εξέγερση και δύναμη του λαού δεν χαλινώνεται εύκολα αλλά στο τέλος το κράτος υπόκειται σε κάποιους συμβιβασμούς. Αρκετές όμως είναι και οι περιπτώσεις όπου για να αντιδράσει η εξουσία απέναντι στον λαό χρησιμοποιεί και στρατιωτική δύναμη για να κατευνάσει ή ακόμα και να καταπνίξει αυτή τη συλλογική δράση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα

τέτοιο ήταν το πολιτικό κόμμα της «Χούντας» στην Ελλάδα όπου έδρασε με στρατιωτική δύναμη εναντίων των συναγμένων φοιτητών, όπου είχαν καταλείψει το Πολυτεχνείο με σκοπό την εξυπηρέτηση των αιτημάτων τους. Αυτή η σύγκρουση εξουσίας-λαού που έλαβε μέρος την 17^η Νοεμβρίου του 1973 στην Αθήνα αντηχεί ακόμα στον ελληνικό λαό και όχι μόνο και θα συνεχίσει αντηχεί.

Η φωνή του λαού εκφραζόμενη χωρίς κακές κινήσεις, χωρίς παράνομες εκφράσεις της διαμαρτυρίας και στηριζόμενη σε πραγματικό πρόβλημα και όχι κάποιο γέννημα αναρχικής εμβέλειας είναι ιδιαίτερα δυνατή και ακούγεται με πολύ συχνή τη νίκη και όχι την ήττα. Μάλιστα, ορισμένα κοινωνικά κινήματα που υπήρξαν στην ιστορία, καθώς πέρασαν μέσα από πολλές διαμαρτυρίες κατέληξαν στην τελική μορφή του πολιτικού κόμματος. Κάπως έτσι είναι φανερό πως έγινε με το οικολογικό κίνημα όπου μεν διατηρείται ακόμα η συλλογική δράση του οικολογικού κινήματος όμως δημιουργήθηκε και θεσμοθετήθηκε το πολιτικό κόμμα των πράσινων οικολόγων όπου πλέον δρα ενεργά στη βουλή και διεκδικεί ακόμα θέση στην εξουσία και στην διακυβέρνηση της χώρας.

Τα κοινωνικά κινήματα πόλεων συμπερασματικά είναι αρκετά χρήσιμα και στην κοινωνία αλλά και στην πολιτική εξουσία. Στην κοινωνία είναι αναμενόμενοι οι λόγοι για τους οποίους είναι χρήσιμα επειδή αρχικά από την κοινωνία γεννούνται και για την κοινωνία μάχονται και επιζητούν λύσεις.

Για το κράτος τα κοινωνικά κινήματα δεν είναι αποτελεσματικά και θεμιτά μόνο γιατί βλέπουν που χωλαίνει το σύστημα της κοινωνίας και που δεν δύναται η κυβέρνηση να διοικήσει. Η πολιτική και κρατική λοιπόν εξουσία θα λέγαμε «γλυτώνει» οργανωμένες επαναστάσεις και άσχημες μορφές συλλογικής δράσης .

Συμπερασματικά, έχει αποδειχθεί πλέον ότι η αποτελεσματικότητα ετών πολλών των κοινωνικών κινήματων μπορεί να πείσει και να εξηγήσει γιατί είναι σε πολλές περιπτώσεις έως και αναγκαία για μια χώρα ή ακόμα για την παγκόσμια κοινωνία όπου τα προβλήματα και οι ηθικές αναζητήσεις δεν τελειώνουν. Πάντοτε βέβαια θα υπάρχουν και λανθασμένες εκφάνσεις της αγανάκτησης ή της δυσαρέσκειας του λαού όπου είτε καταπολεμώνται από τις αρχές είτε από την ίδια την υπόλοιπη κοινωνία όπως οι συλλογικές δράσεις αναρχικών κουκουλοφόρων οι οποίες πλήττουν και καταστρέφουν δημόσιες και ιδιωτικές ιδιοκτησίες χωρίς καμία συνείδηση.

Μια φράση που μπορώ πλέον να πω στο τέλος αυτής της εργασίας και εφ' όλης της ύλης, είναι η εξής: «Η φωνή του λαού πρέπει να ακούγεται». Αυτό έγκειται στο αν και κατά πόσο είναι αποτελεσματικά ή όχι τα κοινωνικά κινήματα και εκτενέστερα οι μορφές συλλογικής δράσης. Δεν πρόκειται να πάψουν να υφίστανται για τον λόγο ότι δεν πρόκειται να υπάρξει άνθρωπος που να μην αντιδρά στην καταπίεση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αρχείο Εφημερίδας Καθημερινή(Αγανακτισμένοι)2011.
2. Αρχείο Εφημερίδας Το Βήμα,(Αγανακτισμένοι) & αρχείο εφημερίδας Έθνος.
3. Δελτίο των Συνεργαζόμενων Οικολογικών Εναλλακτικών Κινήσεων και Ομάδων.
4. Λυμπεράκη Αντιγόνη, (1990). «Στον Αστερισμό της Ευελιξίας: Μετα-φορντικά συστήματα βιομηχανικής οργάνωσης και η Ευέλικτη Εξειδίκευση», *Θέσεις*, αρ. 32.
5. Σημειώσεις από τα φροντιστήρια Κολλιτζάς (Ηλίας Κοντάκος,) υπ. Διδάκτορας πανεπιστημίου Αθηνών. Κοινωνία των Πολιτών», τεύχος 1.
Olson M., (1991), Η Λογική της Συλλογικής Δράσης, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση.
6. Τσακρακλίδου Σ., (1998) «Προς μία νέα αντίληψη της ελληνικής κοινωνίας των πολιτών».
7. Bell, D., (1960), *The End of Ideology*, Glencoe, IL: Free Press.
Boggs, C, (1995) "Rethinking the Sixties Legacy: From New Left to New Social Movements in Lyman S. (ed.) *Social Movements in Lyman S., (ed.) Social Movements: Critiques, Concepts, Case Studies*, London, Macmillan.
Bowles S., Gintis, H. (1982) "The Crisis of Liberal Democratic Capitalism: The Case of the United States".
8. Buechler, St., (2000) *Social Movements in Advanced Capitalism: The Political Economy and Cultural Construction of Social Activism*, Oxford, Oxford University Press.
9. Εισαγωγή στην πολιτική Heywood Andrew Οκτώβριος 2014.
10. Epstein B., (1990) "Rethinking Social Movement Theory", *Socialist Review*, vol. 20, no. 1.
11. Μιχάλη Ψημίτη «Εισαγωγή στα σύγχρονα κοινωνικά κινήματα» , εκδόσεις Άτραπος, Αθήνα.
12. Κοινωνική Πολιτική/ τεύχος 1/ Απρίλιος 2013 - Σάββας Γ. Ρομπόλης.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Copyright © ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1988 και τα άρθρα 2,4,6 παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον.

Χρήστος Χατζησταματίου, [2019]